27ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 7506 28 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1910

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

10 Janvier 1910 27me année N. 7506

ՏԻՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ԵՏ ՉԵՆ ՏՐՈՒԻՐ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ
ՏԵՍՆԵԼ Դ. ԷՋԸ
Ն. Պօլիս Գալաթիա

10 ՓԱՐԱ

Արեւելք

ԱԶԳԻՆ ՕՐԱԹԵՐԹԸ

10 PARAS

آره‌ولك
ارمنیجه یومی وسیاسی غزته
صاحب امتیازی قره‌کین بویاجیان
درعلیه غلطه

AREVELK
JOURNAL ARMENIEN
Directeur Propriétaire
Karekin Boyadjian
Cons/ple, Galata

ԷՋՄԻԱԾՆԱՅ ՄԻՋԱՎԱՅՐԸ

(ՑԻՇՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԻՄ ԿԵԱՆՔԷՍ)

Ա.

Դեպի՞ Էջմիածին...։

Երեք ընկերներ էինք։ Ղեւոնդեան-հակաղեւոնդեան խնդիրներէն զզուած թողուցինք Եւսեպիոսի ժառանգաւոր վարժարանը, ուր բոլորած էինք մեր կեանքի էն թանկագին շրջանը և որու կուսական մաքուր մթնոլորտը կերուած էր մեր ներսը բարոյական տեսակ մը յոռետես անհատականութիւն։ Այլեւս միմիայն մեր յիշատակներն էին զոր կը թողուինք մեր եաին ու մեր ընկերները՝ որոնք միակ մխիթարութիւնն էին կղզեցած մեր դարուկ կեանքին։ Ցուզիչ և տխուր էր այդ բոպէն։ Բոպէներու դժխեմը, կեանքի յոխորտ հեգնութիւնն էր մեր ճակատին գրոչմուած. ու մենք ափրիկ կը բաժնուէինք, տրտում մանաւանդ անոր համար որ գուցէ կեանքի ա՛նողոք պայմանները յաւիտենապէս պիտի բաժնէին մեզմէ Պայրոն ու Հիւկօն, տրտաններու կեդրոնը բոցավառող այդ անմահ աստղերը, որոնք մեր հոգւոյն անմիջական մասը կը կազմէին։

Երազ կը թուէր ինչ որ կը պատահէր, մին՝ ան երազներէն որ իրականութեան է՛ն փշոտ, խորխորատները կը կազմեն։ Վարդի կոկոններ, զոր այնքան գուրգուրանքով խնամեցի՛ք, նախախայրիքն իսկ չի վայելած մենք մեր վերջին հրաժեշտը կուտայինք։

Ելանք վանքէ։ Ալ ազատ էինք ամէն կերպով։ Դամոկլեսեան սուրի նման չէին տատաներ այլեւս մեր դլխին դպրոցի անհանդուրժելի խստութիւնները, այն մթնոլորտը որ ամէն կենսունակութիւն մեր մէջ կը խեղդէր, ամէն ձգտում կը սանձահարէր, ամէն ազատութիւն կ'արգիլէր ոչ եւս կը ճնշէր։ Դպրոցի անհանելի ճնշումները, արգելքները, անտանելի պարտականութիւնները, իրարու հանդէպ սնուցուած ատելութիւնները, անվստահութիւնը այն ատիճան ազդած էին մեր մատաղ հոգւոյն վրայ որ դրսի աշխարհը մեր երեւակայութեան մէջ կը հեռանկարուէր սքանչելի գեղեցկութիւններով և հրաշալի տեսարաններով, գոգցես Դրախտ մըն էր ուսկից զրկուած էին, համա՛կ հրապոյր, սակայն մենք ամենէն առաջ ազատ օդի պէտք ունէինք, ազատ ջուրի կարօտը կը քաշէինք, ուր մեր վերասլաց հոգին բիւրեղացած սաւառներ հոն, անմահներու անրիծ և անարատ աշխարհը։ Սակայն ի՛նչ հեգնութիւն։ ի՛նչ մեծ յուսախաբութիւն։ Փոխան ազատ օդի ծծելու՝ թունաւոր մթնոլորտ մը, փոխան ազատ ջուրի մեզ ճաշակեցի՛նք այնպիսի դառնութիւն, զոր դուն ուրեք ՀԱՅԱՍԱ էիք։ Մինչ՝ մը, էնթրիկան, չահամոլութեան, դրպարտութեան, գռեհկութեան, խարխարութեան մթնոլորտ մը ուր անբարոյականութիւնը անպակաս էր ուր ոչ արդարութիւն, ոչ իրաւունք, ոչ պատիկարալ բաղդախնդիրներու ամբողջ կոտ մը, թուլամտիներու ամբողջ բանակ մը, պորտաբո՛ծ-չահասակներու անհեռի հոսանք մը վանքին մէջ բոյն դրած էր։ (Բացի մէկ քանի անհատներէ որոնք բացառութիւն կը կազմէին)։ Այդ մթնոլորտին մէջ ապրեցանք մօտ 3 ամիս, թափանցեցինք վանական ամենասուրբ հոգեբանութեան որը այս յօդուածի շարունակութեան մէջ պիտի պարզենք. ու այնքան անտանելի էր այդ կեանքը որ դպրոցի քարերուն իսկ կարօտը քաշեցինք։ Թարմ ծաղիկներ էինք որ արեւահար կը լինէինք։ Ու օր մը վերջապէս բաղդին մէկ տխուր հարուածով, առանց նոյնիսկ մեր պաշտած ընկերներուն վերջին հրաժեշտի ողջոյնը տալու կը ստիպուէինք հեռանալու Երուսաղէմէն։ Երուսաղէմէն Եաֆա չգգեկառքով չորս ժամ կը տեւէ։ Երկու ընկերներ, դէմ դիմաց նստած իրարու կը նայէինք լուռ, անշշուկ, ու այդ լռութիւնը այնքան խորհրդաւոր և լուզիչ էր որ մեր աչքերը ակամայ թարգման կը հանդիսանային մեր սրտի խորունկ ալեկոծութեան, ու մանաւանդ երբ մէկիկ մէկիկ կուգային և կ'անհետանային սաւառներուն պէս մեր աչքին առջեւէն այն դաշտերը ու զբօսավայրերը՝ ուր ուրախ զուարթ մեր ամառնային արձակուրդի օրերը կ'անցընէինք։ Այսպէս չորս ժամ անընդհատ լռութենէ վերջ հասանք Յոպպէ՝ ծովի ներդաշնակ տեսքը պահ մը փարատեց մեր ներսի մշուշը ու մենք բոպէ մը մոռցանք ամէն ինչ։ Հոս են Հակաղեւոնդեան վարդապետները, որոնք անհամբեր քննիչի կ'սպասեն։ Կը լուսաւորինք որ քննիչներու գալովը կրկին պիտի վերադառնանք մեր սիրած վայրը Երուսաղէմ, պիտի բարձրանանք կրկին Դաղդոթայի բուլուարտները, պիտի հնչեցնենք վերկուլեան աւետիքները. պիտի հրաժարինք այն աշխարհէն որ մեր վրայ դժոխքի տպաւորութիւն թողած էր, պիտի նուի՛ ունինք Աստուածութեան Առաքեալին, պիտի կարդանք մեր պաշտած հեղինակները ու հուսկ ուրեմն ընկերովի համախմբուած միեւնոյն վեհ խ՝ ալեն շուրջ, միեւնոյն կէտ նպատակին հետամուտ դէպի յառաջ պիտի սուրանք յառա՛ջ դրական, գիտական բոլոր ճիւղերուն մէջ, յառա՛ջ Գալիլիացիին վարդապետած խոնարհ կեանքին մէջ։ Բա՛ց, ա՛ռ՝ մեր այդ վերջին յոյսի նշոյլներն ալ մարեցան. մեր այդ վերջին երազներն ալ խորտակուեցան...։

Ընկճուած սառն իրականութենէն, դպրոցի կրօնական սև հմայ գեստով նաւա մը յառաջակոդմը գըբաւած կ'երթայինք. մենք ալ չէինք գիտեր թէ դէպի ո՞ւր...։ Դպրոցի յիշատակները թարմօրէն կը վերապրէին մեր մէջ, քանի կը հեռանայինք

ՀԱՅ ԵՒ ՅՈՅՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԸ

"ԲՐՕՕՏՕՍ„Ի ՈՒՇԱԳՐԱՒ ՅՕԴՈՒԱԾԸ

(Շարունակութիւն կոչակի թիւեն)

Եկեղեցական պատմագիրներէն օտանք, մանաւանդ եւրոպացի պատմագիրներ, ազգային վէճերուն մէջ կը փնտռեն հերետիկոսութեան պատճառները։ Այդ բանը ապացուցանելու համար, ամէն անգամ որ հերետիկոսութիւն մը երեւան կ'ելլէ, չատ մը ազգերու և երկիրներու՝ (ինչպէս Եգիպտոս, Սուրիա) բիւզանդական կառավարութիւնէն բաժնուիլը ցոյց կուտան։ Նոյնպէս օրթոտոքսութիւնը ամէն տեղ ազդեցութեան մը ցեղերը իրարու կապող ուժ մը նկատելով կը պաշտպանեն զայն։

Անոնք կը յայտարարեն թէ Պուկիրները թուրքերէն բաժնուելու համար, հերձուած մը առաջ բերին։ Ադպէս եղած էր միջին դարուն ալ։ Հայերն ալ իրենց Ազգին և Եկեղեցիին անկախադ դարձուելը ապահովելու և իրենցմէ աւելի զօրաւոր Բիւզանդացիներուն մէջ բոլորովին կորսուելու չմասնուելու համար, չեն ուզած օրթոտոքսութեան եաեւէն քաշկըրտուիլ։

Այդ ապակեղբոնացումը բացատրելու համար, պէտք չէ՝ հայ վերեւ յայտնուած խորհրդաւորութիւնները ամբողջովին ընդունելու։ Որովհետեւ օրիշ պատճառներ ալ կան։ Հայ Եկեղեցին միշտ ինքնագլուխ եղած է սա պատճառաւ որ քրիստոնէութիւնը Հայաստանի մէջ հռչակուելէն յետոյ, հայ ցեղը երբեք չէ կորսնցուցած իր ազգայնութիւնը, թէ հայ և թէ զարթիկ տիրապետութեանց օրով։ Հայաստան իր զանգակի հնչիւնը, թշուառներու ճըլուզումը, գիշեր ու անխոր լռութեան մէջ ֆարտէզի քարերուն մէջէն բարձրացող ողբերգակ բուէնի սուլումը խառնուած մեր ընկերներու հրաժեշտի տխրունակ մեղեդիին, դեռ կ'արձագանդէին մեր ներսը, ու մենք սրատոյզ կ'ուղարկէինք մեր վերջին սիրոյ ողջոյնները վերէն անցնող թռչուններուն հետ, աւանդ տալով իրենց ինչ որ մերն էր, մեր սրտին կիսոյ։ Սիրեցէ՛ք լուսինը որ գեղեցիկ է, սիրեցէ՛ք աստղերը որ գեղեցիկ են, սիրեցէ՛ք բարին, վեսը, ճշմարիտը որոնք գեղեցիկն փալն են, յարգեցէք մեր դիւատակները որոնք Ձեր կեանքը պիտի բաղդացնեն, մի՛ մոռնաք այն սրտերը՝ որ ձեզ համար կը բաբախեն։ Մենք բարով։» Ու չի մնաց հովիկ մը որ մեր շունչէն մասնիկ մը չի տաներ խառնելու անոնցինին հետ։ Մենք կ'երթայինք։

ԴԵՂԱՄՈՒՆԻ

(Շարունակելի)

ՀԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ 107

ԸՆՏԱՆԻՔ, ՊԱՏԻՒ, ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

(ՊՕԼՍԱՀԱՅ ԹԱՐԹԵՐ)

Հեղինակ՝ ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԳԼՈՒԽ ՏԱՍՆԵՎԵՑԵՐՈՐԴ

Երանիկ փոխանակ իր քրոջ պատասխանելու, յանկարծ սկսաւ արտասուել։ Տիկին Թագուհի փութաց անոր քով ու զանոց հանդարտեցնել։

— Ի՞նչ ունիս, քաւրիկս, խօսէ՛ տեսնեմ, պատմէ՛ ամէն բան, կ'երեւայ որ ծանր բան մը անցեր է մէջերնիդ և ես տեղեկութիւն չունիմ...

Խեղճ կինը առանց պատասխանելու կը շարունակէր հեծկլտալ, հեռադեռ աւելի յուզուած։

Վերջապէս սկսաւ խօսիլ, ու ամօթէն, խղճահարութենէն ու վրէժխնդրական զգացումէն տարուած, ամէն բան պատմեց իր քրոջը, խիղճ հանդարտեցնելու և միանգամայն իր վրէժը լուծելու անդիմադրելի պէտք մը մղուած։

Պատմեց թէ ի՛նչպէս, առաջին անգամ, անձնատուր եղած էր իր քեռայրին, թէ ինչպէս իրենց մեղապարտ յարաբերութիւնները շարունակած էին, նոյն իսկ Ղուկաս էֆէնտիի ընտանեկան յարկին տակ, վերջապէս իրենց յարաբերութեան վերջին դրուագը, Սարբերի մէջ վարած կեանքերնին. ամուսնոյն Սամսոն դրկուիլը, Բերովբէ էֆէնտիի մեղակցութիւնը և ի վերջոյ, զինքը Պոլիս պահելու համար, Ղուկաս էֆէնտիի գործածած միջոցները։ Վերջապէս ամէն բան, առանց նոյն իսկ մտնալու Բերովբէ էֆէնտիի հետ ունեցած յարաբերութիւնները, միանգամ ընդմիշտ փրկուելու համար Ղուկաս էֆէնտիի ճիրաններէն, մանրամասնօրէն պատմեց իր քրոջը, անհաւանելի մանրամասնութիւններ։ Ամենէն աւելի՝ Ղուկաս էֆէնտիի վրայ։

— Ոնեցաւս չունեցաւս ծախքի, քանի մը օսկի հաւաքեցի, պատահանեց Երանիկ։ Այդ գումարով երկանս հետ պիտի ջանանք դուրս մը ճարել և ապրուիլ. կա՛մ հոս և կամ գաւառները... վերջապէս ամէն բան պիտի ընենք գըլխնուս ճարը նայելու համար, առանց Ղուկաս էֆէնտիի դիմում ընելու։

— Իսկ, ես, ի՞նչ պիտի ընեմ այս լաւնոներէս ետքը, ինչպէ՞ս պիտի նայիմ այդ մարդուն երեսը, պատասխանեց Թագուհի յուսահատ չէչով մը, ա՛լ ասկէ ետքը անկարելի պիտի ըլլայ ինծի այդ հրէային հետ ապրիլ...։

Իրիկուան դէմ, Երանիկ ելաւ գնաց, իր խոստմանութեամբը թերեւան, մինչ սիկին Թագուհի հեռդհեռ կը օրամաբ, իր իմացածները վերլուծելով։

Երբ Ղուկաս էֆէնտի եկաւ, Թագուհի իր սենեակը քաշուած էր սպասելիին ըսելով թէ անհանգիստ է։ Վաճառականը պահ մը հանգստանալէ ետքը հարկ համարեց երթալ իր կինը տեսնելու։

Թագուհի չկրնալով ինքզինք զսպել, իր ներսիդին կուսակուած ամբողջ դառնութիւնը պոռթկաց իր երկանը երեսին։ Քանի տարուան ընտանեկան կեանքի մը հաշուեյարդարութիւնն էր որ կը կատարուէր։ Բոլոր մոռցուած, ծածկուած, ներսուան ամօթալի դէպքերն ու իրողութիւններն էին որոնք կրկին երեւան կ'ելլէին մէկիկ մէկիկ և ի վերջոյ, յանկարծ պայթեցաւ վերջին գայթակղութիւնը, Ղուկաս էֆէնտիի յարաբերութիւնը իր քոյրին հետ, ամբողջ ամօթալի մանրամասնութիւններովը, առանց սակայն հանդիսի կամ ուրացումի կարելիութեան։

Ապահովաբար վաճառականը չէր սպասեր բնաւ այդ յայտնութեան։

Շուարած, չմարած, մարկ ըրաւ իր կնոջ բարկացած խօսքերուն, գլխուն սեղացած նախատինքներուն, յետոյ, վերջապէս, չկրնալով համբերել, կամ մանաւանդ ուզելով անպատասխանութեամբ մը յաղթանակը առնել, գոչեց.

— Ես ի՞նչ յանցանք ունիմ, եթէ քոյրդ բոզ մըն է... ինքն եթէ պոչ չի խաղցուներ, ես ալ հաւէն չէի իյնար. ինքն է մեղաւորը։

Այս խօսքերը ա՛լ աւելի գրգռեցին սիկին Թագուհին որ կրկին սկսաւ իր նախատինքներու տարափը։

Վերջապէս, Ղուկաս էֆէնտի տեսնելով որ չպիտի կրնայ այս պայթարէն յաղթական դուրս ելլել, ելաւ կնոջը սենեակէն, բարկութեամբ վար իջաւ և դուրս ելաւ տունէն, առանձնութեան մէջ քիչ մը միտքի հանդարտութիւնը գտնելու համար։

Երբեք մտքէն չէր կրնար անցնել թէ իր քենին այսպէս պիտի գար ամէն բան պատմելու իր կնոջը և այս անակնկալը սոսկալի հարուածի մը պէս կ'իջնէր գըլխուն։

— Փօսքալը, կը մտածէր ինքնիրեն, վրէժ լուծելու համար ըրած է... կերեւայ որ այս էր սպառնալիքը, հիմա կը հասկնամ կոր։

Մտերով Ղուկաս էֆէնտի առանձին չրջեցաւ, առաց ճաշելու, խոր մտածումի մէջ ընկղմած։ Կը զգար որ իր ընտանիքը էր որ կը քայքայուէր այս անգամ, անդառնալի կերպով ու այս մտածումը սիրտը կը ճմլէր։

— Եթէ այս բաները իմացուի, ի՞նչ պիտի ըսեն ամէն մարդ։

Այս էր իր գլխաւոր մտահոգութիւնը...

— Պահիս փարայի մը պիտի ըլլայ, կը յեղյեղէր ինքնիրեն։

Վերջապէս, կէս գիշերին մօտ, ուշ վերադարձաւ և գնաց ուղղակի իր սենեակը ննջելու։

(ԵՍՊՈՒՆԻԱԿԼԻ)

յոյս դնել այլեւս Ղուկաս էֆէնտիի վրայ։

— Ոնեցաւս չունեցաւս ծախքի, քանի մը օսկի հաւաքեցի, պատասխանեց Երանիկ։ Այդ գումարով երկանս հետ պիտի ջանանք դուրս մը ճարել և ապրուիլ. կա՛մ հոս և կամ գաւառները... վերջապէս ամէն բան պիտի ընենք գըլխնուս ճարը նայելու համար, առանց Ղուկաս էֆէնտիի դիմում ընելու։

— Իսկ, ես, ի՞նչ պիտի ընեմ այս լաւնոներէս ետքը, ինչպէ՞ս պիտի նայիմ այդ մարդուն երեսը, պատասխանեց Թագուհի յուսահատ չէչով մը, ա՛լ ասկէ ետքը անկարելի պիտի ըլլայ ինծի այդ հրէային հետ ապրիլ...։

Իրիկուան դէմ, Երանիկ ելաւ գնաց, իր խոստմանութեամբը թերեւան, մինչ սիկին Թագուհի հեռդհեռ կը օրամաբ, իր իմացածները վերլուծելով։

Երբ Ղուկաս էֆէնտի եկաւ, Թագուհի իր սենեակը քաշուած էր սպասելիին ըսելով թէ անհանգիստ է։ Վաճառականը պահ մը հանգստանալէ ետքը հարկ համարեց երթալ իր կինը տեսնելու։

Թագուհի չկրնալով ինքզինք զսպել, իր ներսիդին կուսակուած ամբողջ դառնութիւնը պոռթկաց իր երկանը երեսին։ Քանի տարուան ընտանեկան կեանքի մը հաշուեյարդարութիւնն էր որ կը կատարուէր։ Բոլոր մոռցուած, ծածկուած, ներսուան ամօթալի դէպքերն ու իրողութիւններն էին որոնք կրկին երեւան կ'ելլէին մէկիկ մէկիկ և ի վերջոյ, յանկարծ պայթեցաւ վերջին գայթակղութիւնը, Ղուկաս էֆէնտիի յարաբերութիւնը իր քենին հետ, ամբողջ ամօթալի մանրամասնութիւններովը, առանց սակայն հանդիսի կամ ուրացումի կարելիութեան։

Ապահովաբար վաճառականը չէր սպասեր բնաւ այդ յայտնութեան։

Շուարած, չմարած, մարկ ըրաւ իր կնոջ բարկացած խօսքերուն, գլխուն սեղացած նախատինքներուն, յետոյ, վերջապէս, չկրնալով համբերել, կամ մանաւանդ ուզելով անպատասխանութեամբ մը յաղթանակը առնել, գոչեց.

— Ես ի՞նչ յանցանք ունիմ, եթէ քոյրդ բոզ մըն է... ինքն եթէ պոչ չի խաղցուներ, ես ալ հաւէն չէի իյնար. ինքն է մեղաւորը։

Այս խօսքերը ա՛լ աւելի գրգռեցին սիկին Թագուհին որ կրկին սկսաւ իր նախատինքներու տարափը։

Վերջապէս, Ղուկաս էֆէնտի տեսնելով որ չպիտի կրնայ այս պայթարէն յաղթական դուրս ելլել, ելաւ կնոջը սենեակէն, բարկութեամբ վար իջաւ և դուրս ելաւ տունէն, առանձնութեան մէջ քիչ մը միտքի հանդարտութիւնը գտնելու համար։

դպրոցական տիպար կանոններուն տիրացած չէ։ Աւով հանդերձ, երբեւ նեկեղեցիները արտաքին և քաղաքական չատ մը առնչութիւններ ունեցած են։

Հիմա ի՞նչ ընելու է։ Արտաքին, կրօնական ու եկեղեցական բաղդակցման համաձայնութիւն մը առաջ բերելու է։ Ինչպէս։ Տեսնենք։

(Մնացածը յաջորդով)

ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆ ՉԱՐԻՔՆԵՐԸ

Թրքահայ կեանքի ներկայ իրականութեան մէջ գէշաւոր չէ դիտել բոլոր այն «Ազատութեան չարիքները», որոնց փրթիթեցան մեր շուրջը։ Ասոնք անդրադարձական շրջանէն եաքը, և որոնք ուղղակի արդիւնքն էին կուսակցական սխալ և անքաւելի գործունէութիւններու։ Առանց մտա կը հազմեն ներկայ «Իրաւագաստիներու» երեսէն նոր սերունդին ծայրայեղորէն ենթարկուած կուսակցամոլական հանդուրժութիւնները, և ասիայի ու սպառնալիքի ահեղ սիսթէմը, հանդէպ պահպանողական դասակարգերու, և ազատ խօսքի ու գրչի սիրահարներուն։

Հայ ազգը, որ նախորդ բեմիին մէջ այնքան օրաբիորէն ընկճուած էր իր ֆիզիքական, բարոյական, մտաւորական և անտեսական ուժերէն, այդ շրջանէն եաքը, երբ պէտք ունէր առոյգ ու կենսունորոգ արիւն ուռճանալուն համար ինքն իր մէջ, երբ ամպամած օդի մը յաջորդող ջաղերէն եաքը, ազատութեան արփաւէտ արեւին ազդեցութեան տակ իր ցոլաթարմ հասկերը պիտի վերընձիւղէր, սկսան դարձեալ ծայր տալ կուսակցական նեղմտութիւնները, կուսակցական վարդապետութեանց վերացական օդային ծրագիրները, խճողելով բոլոր անոնց միտքը, որոնք բանի մը մէջ երեւալու փուճ փառասիրութենէն մարակուած կը ներկայացնեն այսօր այդ կղմվակերպութեանց ընթացքով «գիտակից չարքերը» եղբայր եղբօր դէմ անիմաստ ու կռուաղի պայքարը մղելով։ Այնպէս օր՝ կուսակցական անբարեխիղճ վարդապետութեանց զանազան քարոզչները, այս կամ այն կուսակցութեան վերաբերող աճ«գիտակից»ներուն խեղճ ու կրքակ ուղեղներուն մէջ բերնի ծամոց եղած ըլլալով, իրաքանչիւրը իր կուսակցութեան որինքը կը բարձրէ, կը քարոզէ, կը ճոռոմաբանէ, մղուելով խուլ ատելութեան թափին մէջ, գոնէ առանց ըմբռնելու գազափարային պայքարներուն բարձրութեան սկզբունքը։ Ու նոր սերունդն ալ, որ վաղուան սերունդը պիտի կազմէ ընկալաբար, ինքն ալ կը քշուի կոր այսօր այդ սարսափունակ ճամբէն, ապականուելով ատելութեամբ մը մինչեւ իր հոգւոյն խորը՝ իր եղբօր հանդէպ, և սրուն վերջաւորութեան հանգրուանը, ապառնովաբար անելանելի խորխորատ մը պիտի ըլլայ։

Այսու ամենայնիւ կուսակցական առաքելներուն համար մտահոգութեան ոչինչ կայ սարը մէջ։ Հերիք է որ քարոզները պարբառեան անոնց այսպէս թէ այնպէս, հերիք է որ իրենց հաղը ապահովուած զգան՝ ըլլայ նոյն իսկ ամենաբանանք կրկին Դողգոթայի բուլուարտ, պիտի հնչեցնենք վերկուլեան աւետիքները. պիտի հրաժարինք այն աշխարհէն որ մեր վրայ դժոխքի տպաւորութիւն թողած էր, պիտի նուի՛ ունինք Աստուածութեան Առաքեալին, պիտի կարդանք մեր պաշտած հեղինակները ու հուսկ ուրեմն ընկերովի համախմբուած միեւնոյն վեհ խ՝ ալեն շուրջ, միեւնոյն կէտ նպատակին հետամուտ դէպի յառաջ պիտի սուրանք յառա՛ջ դրական, գիտական բոլոր ճիւղերուն մէջ, յառա՛ջ Գալիլիացիին վարդապետած խոնարհ կեանքին մէջ։ Բա՛ց, ա՛ռ՝ մեր այդ վերջին յոյսի նշոյլներն ալ մարեցան. մեր այդ վերջին երազներն ալ խորտակուեցան...։

Ընկճուած սառն իրականութենէն, դպրոցի կրօնական սև հմայ գեստով նաւա մը յառաջակոդմը գըբաւած կ'երթայինք. մենք ալ չէինք գիտեր թէ դէպի ո՞ւր...։ Դպրոցի յիշատակները թարմօրէն կը վերապրէին մեր մէջ, քանի կը հեռանայինք

ՀԱՅ ԵՒ ՅՈՅՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԸ

"ԲՐՕՕՏՕՍ„Ի ՈՒՇԱԳՐԱՒ ՅՕԴՈՒԱԾԸ

(Շարունակութիւն կոչակի թիւեն)

Եկեղեցական պատմագիրներէն օտանք, մանաւանդ եւրոպացի պատմագիրներ, ազգային վէճերուն մէջ կը փնտռեն հերետիկոսութեան պատճառները։ Այդ բանը ապացուցանելու համար, ամէն անգամ որ հերետիկոսութիւն մը երեւան կ'ելլէ, չատ մը ազգերու և երկիրներու՝ (ինչպէս Եգիպտոս, Սուրիա) բիւզանդական կառավարութենէն բաժնուիլը ցոյց կուտան։ Նոյնպէս օրթոտոքսութիւնը ամէն տեղ ազդեցութեան մը ցեղերը իրարու կապող ուժ մը նկատելով կը պաշտպանեն զայն։

Անոնք կը յայտարարեն թէ Պուկիրները Թուրքերէն բաժնուելու համար, հերձուած մը առաջ բերին։ Ադպէս եղած էր միջին դարուն ալ։ Հայերն ալ իրենց Ազգին և Եկեղեցիին անկախադ դարձուելը ապահովելու և իրենցմէ աւելի զօրաւոր Բիւզանդացիներուն մէջ բոլորովին կորսուելու չմասնուելու համար, չեն ուզած օրթոտոքսութեան եաեւէն քաշկըրտուիլ։

Այդ ապակեղբոնացումը բացատրելու համար, պէտք չէ՝ հայ վերեւ յայտնուած խորհրդաւորութիւնները ամբողջովին ընդունելու։ Որովհետեւ օրիշ պատճառներ ալ կան։ Հայ Եկեղեցին միշտ ինքնագլուխ եղած է սա պատճառաւ որ քրիստոնէութիւնը Հայաստանի մէջ հռչակուելէն յետոյ, հայ ցեղը երբեք չէ կորսնցուցած իր

գաղափարական էներգիաներով։ Ինչ փոյթ ան իրենց։ Անոնք կը կարարեն «Ս. գործը» երկնի ու երկրի վրայ, «գաղափարական պայքարը» երը մղեն, մինչդեռ առեւանգիւնները, գժտութիւնները, անիմաստ և վարանց կռիւները դուները կը բռնան մեր առջեւ։ Բայց ասիկա այն տեսակ սոսկալի ճամբայ մըն է որ պէտք է թողնենք ու պատասխանենք մը կ'ըսէր նաեւ որ, «այն որ մի կուսակցութեան չի վերաբերուիլ, նա կամ մը չափազանց անձնասէր է և կամ մի խելագար»։ Ինչ որ ըլլայ, մենք համարձակ չենք բնաւ Պ. Սապահ-Գիւլեան, իր մէկ բանախօսութեան մէջ, կը յայտնէր անպայման կուսակցութեանց գոյութեան պէտքը անհրաժեշտութիւնը ներկայ իրականութեան մէջ։ Արդեօք Նոր Սերունդին մէջ այս անիմաստ և վերացական երեւոյթները ընդ երկար դիմե՞լ տալու համար մեզ։ Հէնչակեան արիրանը զայնալի որոշմանութեամբ մը կ'ըսէր նաեւ որ, «այն որ մի կուսակցութեան չի վերաբերուիլ, նա կամ մը չափազանց անձնասէր է և կամ մի խելագար»։ Ինչ որ ըլլայ, մենք համարձակ չենք բնաւ Պ. Սապահ-Գիւլեան ծիծաղելի լսկիքային։ Անոր համար որ կուսակցութեանց մէջ գոյութիւն չունեցող անհատ մը, չի հեռաւոր որ «անձնասէրի նշանակութիւն ունենայ։ Սեփական ըմբռնումներու, համոզումներու խնդիր է այն, որ մարդ երբեք չի կրնար ճնշել միւսին վրայ։ Մարդիկներ կան ոորոնք անհասանելի ուելի հոր կը գործեն քան ոոք և է «գիտակից շարքերու» խալապալիներ, ինչպէս հանրութեան նուիրուած անհատականութիւնները։ Դաշնակցական տարաձայնութիւնները ինքնուրոյն այխարներ են։ Նոյնպէս չի նշանակեր որ «խելագարներ» եղած ըլլան անոնք։ եթէ այդպէս հարկ ըլլայ ըմբռնել, այսօր ազգին կարեւորագոյն մեծ մասը չեզոքութեան, կամ ըստ դաշնակցականաց՝ «չերիտասարդներու կարգին կը վերաբերի։ և եթէ անոնք նկատենք խելագարներ, տակաւին հաղարաւոր Պէյճանցիներու ոչ կարողանք չատ մը յիմարաւոյներ շինուելու համար Պոլսոյ մէջ, ազգին մեծագոյն ասորը այնտեղ պարփակելու համար։

Նոյնպէս հայ կուսակցութիւններու և քանզ ուելի Դաշնակցութեան դէմ զինուող ընդդիմադիր կուսակցութեան մը պէտք ալ, որ բաղդիրս կը չեչուուի երբեմն, մեզ համար անգէպ ու անհարիկ կը թուի։ Դաշնակցութեան «գլուեմբոն հագ գ»ի փիաքոն, այսօր կրնայ չուռալ իր տեղը մարել, եթէ երբէք Ազգ. Ժողով, Վարչութիւն և Պատրիարք գիտնան քիչ մը էնէռժի դնել իրենց որոշումներուն մէջ, իրենց եռեւը զօրավիգ ունենալով հայ ժողովրդեան զանգուածին միասնական ուժը։ Հարկ չկայ եղածին հատ մըն ալ բարդել և նոր վէճերու մասնաւորներ բուսցնել։ Բայց որքան ասեն որ Ազգ. Ժողովի Վարչութիւն և Պատրիարք — ալ որ ալ ըլլայ — սատանայու և չուսրան երեւոյթ մը ցոյց տան, այս ազգասութեան Զարիքներու հիմքը կողմազօրանիներուն, անիշխանականներուն հանդէպ, ի հարկէ անոնք իրենց անվախ ու սերկիւղ ընթացքը պիտի չարունակեն, մինչեւ որ օր մը ժողովրդեան ցասումին ներքեւ ջանքասուն, մինչեւ որ ժողովուրդին գրաժակը յորդի»։

Արդէն ինչ հարկ նոր կուսակցութեան մը կազմութեան, դաշնակցական քանի մը ակէպէպէներու սանձհարման համար։

Ազգին մէջ այսօր գոյութիւն ունին բացի այդ կուսակցութիւններէն Ս. Դ. Հնչ. կուսակցութիւնը, և Հ. Ս. Ռ. կուսակցութիւնը, որոնք տրամաչափէպէս հակառակ են Դաշնակցութեան գործելակերպին։ Առաջինը հեռաւոր նպատակ ընտրած է իր ընթերվարման սկզբունքները կընդունի ազգի մը էվոլիւսիոն ասոնցնական յառաջացումով։ և ո՛չ թէ յախուռն ու ազգային տրմատականութիւնով։ Ու բացի ասէէ համամիտ է Ազգ. Ժողովին, ժողովրդեան մեծագոյն ձայնին ու սկզբունքներուն և համահոն խաղաղ զարգացումի։ Իր այս ընթացքով Հնչակեան կուսակցութիւնը բանելու տեղ չուտ ունի։ Նոյնպէս երկրորդը որ ներկայ իրականութեան համապատասխանող ծրագրիով մը յայտնեց ինքզինքը, պաշտպան հանդիսանալով Ազգին ու Եկեղեցւոյն։

Արդ՝ երբ այս երկու կուսակցութիւնները, Ազգին ալ բաղուկները ըլլալու հանգամանքով մը կընդհակասան, պէտք է որ իրենց շարքերը և իրենց կազմը միւնոյն ոգիով պատնէշեն, այն ամէն յարձակումներուն առջեւ, զոր կարգ մը ամբոխավարներ, առաւելախաւներ, խաչագողներ կը նկրտին կատարել քանելու ու քանգելու համար այն ամէն կարգ ու սարքերը՝ որոնք արդիւնքն են Ազգ. Ժողովին մեծամասնութեան ձայնին ու սահմ. սկզբունքներուն։

Աղաւաղութեան չարիքները կը յայտանի որ ա.ա ձեւով կը դադրին ըլլալէ Զարիքներ։

ԱՌԻՒ ՏԷՐ-ՄԻՆԱՍԵԱՆ

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ՆԱԽՈՐԴ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՕՐՄԱՆԵԱՆ Ս.Ի ԴԷՄ ԵՂԱԾ ԱՄԲԱՍՏԱՆՈՒԹԵԱՆՑ

ՔՆՆԻՉ ՑԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ

Դալով խնդրին պատմականին, Ցանձնաժողովս հետեւեալը կրցաւ արձանագրել հոս.

Ազգ. Ընդհ. Երեսփ. Ժողովը 1887 թ. փետր. 9ին արտակարգ նիստ կը յատկացնէ Պէշիկթաշի ազգային դերեզմանատան խնդրին։ Նիստին մէջ կը կարդացուին օրուան Վարչութեան Խառն Ժողովին տեղեկագիրն, ուրկէ կը տեսնուի թէ՝

«Վեսմաչուք Առենակ ի՛ էֆենտի

Ազգային Ընդհանուր Ժողովոյ

Բարեյիշատակ Սուլթան Պատ-իւլ Ազիզ Կայսրն կամք յայտնած էր որ Երուսաղեմի կայսերական պալատան դէմ գտնուած Ազգ. գերեզմանատունն՝ տար 1885 թուականէն ի վեր մեռեալ թաղելն արգիլուած է կայսերական բարձր հրամանաւ, պարտէզի վնասակ, վերածուելու, ծածկուելով գերեզմանաքարերը։

Այն հրամանն այն առեն անմիջապէս գործադրուելով՝ գերեզմանատունը կը չրջապատուի և պարտէզի կերպարանք մը կառնայ, սակայն այս վերջին տարիներս յորում անոր չուրջն այլ և այլ չէնքեր կառուցուեցան, այն ազգային սեփականութեան պանդանութիւնն որ քան զոր մեծամեծ դժուարութեանց և մինչեւ իսկ անհարութեան ենթակայ եղած կը գտնուի, հակառակ տեղւոյն թաղ. Խորհրդոյ հանապազորեայ հեռագրութեանց և հեղգութեանց, նոյնպէս և նախորդ և արդի Ազգ. Վարչութեանց ի գործ դրած ջանից և ձեռնարկութեանց։

Իրաց այս վիճակին մէջ ան՝, կայսերական պալատն Սպարպան Վեսմ. Զալի Օսման փաշա, տարւոյս Յունվար 15 թուականաւ գրութեամբ մը կը հրամայէր այն գերեզմանատան այլուր փոխադրութիւն ինչինչ կարգադրութեամբ որ բացատրուած են նոյն պաշտօնագրին մէջ։

Թէպետև Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հայրը խնդրոյն կրօնական հանգամանքը պատասխանատու մը յայտնելով Նորին Վեհափառութեան, խնդրեց որ գերեզմանատունն՝ առանց փոխադրուելու՝ վերածուի պարտէզի վիճակի. ինչպէս որ յառաջագոյն որոշուած և կարգադրուած էր ազգովին, և այս կերպով զանազան դիմումներ՝ ջանքեր և բանակցութիւններ տեղի ունենան, և տակաւին Վեսմափալ Օսման փաշա իւր երկրորդ պաշտօնագրովը Յունվ Վեհ. Սուլթանին բացարձակ կամքն, այն է՝ փոխադրել գերեզմանատունը այլուր, բայց առանց միանգամայն այն տեսութիւններն՝ որոց վրայ հիմնուած է Նորին Վեհափառութիւնն իւր բացարձակ հրամանին գործադրութիւնը։

Սոյն երկրորդ պաշտօնագրին վրայ վերոյիշեալ ազգ. դիմումներն և բանակցութիւններս չունեցան ուրիշ արդիւնք, բայց եթէ միանգամ ընդ միշտ հաստատել Վեհափառ Սուլթանին կամքը բացարձակ և ստիպողական բնութիւնը։

Արդ Ազգ. Վարչութեան Խառն Ժողովն իւր զանազան դումարմանց մէջ խնդրին իւր ամէն պարագայիւք և բնական հետեւանաց նախատեսութեամբ ուշադրութեան առնելէ յետոյ՝

Նկատելով որ Հայասանանայց Ս. Եկեղեցին իւր գոյութեան առաջին դարերէն սկսեալ իւր Եկեղեցիները հանգերձ գերեզմանատամբ անեղծ և նուիրական վայր ճանչնալ՝ իբր աւանդութիւն ընդունած և այնպէս քարոզած և ուսուցած է։

Նկատելով որ գերեզմանատան մը ամբողջական փոխադրութիւնն այլ ոչ ոք՝ ի նախնեաց անտի տեղի ունեցած իրողութիւն մը չէ, և այսօրինակ պահանջմանց առնչեալ յանցելումն գերեզմանատանց պանդանութեան սկզբունքը պայմանաւորած է բարեպաշտական զգայմամբ ինչպէս ցոյց կուտան Հայազգամարդ և Կրօնական Ժողովոց արձանագրութիւնք։

Նկատելով որ կրօնական Ժողովն, ըստ իւր եկեղեցական կոչման և ըստ 28դ յօդուածոյ Ազգային Սահմանադրութեան, պարտաւորեալ է Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ դաւանութիւնն և աւանդութիւններն անխախտ պահել։

Խառն Ժողովն սոյն նկատմանց առջեւ ջանանար եղած է ըստ ամենայնի՝ ներկայ խնդրոյն կարգադրութեան ելք մը գտնել, և այս նպատակաւ ամէն հնարաւոր միջոց ի գործ դրած է ինչպէս ակնայայտնի կ'երեւի այս մասին տեղի ունեցած բանակցութիւններէն և փոխանակեալ պաշտօնագիրներէն, այլ սակայն՝

Բան որում անկարելի եղած է գտնել միջոց մը՝ որ գոհացում տայ խնդրոյն փափուկ և ազնիւագոյն վիճակին,

Բան որում կայսերական բարձր հրամանն հարկեցուցիչ է, և կարելի չէ անփոյթ մնալ,

Բան որում ասմանադրական Վարչական Ժողովներէ երբ իրենց ձեռնհասութենէն վեր դատեն խնդիր մը, պարտաւոր են Ազգ. Ժողովոյ որոշման դիմել,

(Շար.)

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

ՀՈՒՆՏՈՏԻՉԻ ՏՐԱՄԸ

Լոնտոնէն դեկտ. 24 թուականով Մաթէնի թղթակիցը հեռագիր մը ղրկած է, որմէ հետեւեալ նոր մանրամասնութիւններ կը քաղենք Լոնտոնի մէջ անիշխանականներու գործած ահաւոր չանասանկութիւններուն վրայ։ «Դեկտ. 21ին ռուսական Պէքթէրի կազմի գործարանին պատկանող հողերուն մէջէն գտնուած թանգագին ժայռեր, ուրանիոնի հանքեր, որոնք ռումբեր չինելու պիտի ծառայէին։ Այս գիւտը անդամ մը եւս ապացուցաց թէ անիշխանականներու մեծ ընկերութիւն մը կայ մէջտեղը։ Կը կարծուի թէ հունարաւոր տեսակ պատահելէն ետքը, անիշխանականները համոզուած ըլլալով որ այս դէպքին հետեւանքով ռուսական թագաւորութիւնը խուզարկութիւններ պիտի կատարէ իրենց ընկած տեղերուն մէջ, իրենց քով գտնուած պայթուցիկ նիւթերը տարեր թաղեր էին։ Տէյլի Թէլեկրաֆ կ'ի մանայ թէ Լոնտոնի ոստիկանութիւնը անիշխանական մեծ դեւ մը մասին կարեւոր տեղեկութիւններ ստացած է, որոնք ներքին գործերու նախարարութեան և ոստիկանապետին պիտի ներկայացուին։ Իսկեն Թելեկրաֆ ալ կ'աւելցնէ թէ այս դեւն նպատակն էր սպանել Անգլիոյ մէջ գտնուող կարգ մը օտար դիւանագէտներ։ Ինչ որ ասկայն ամենէն ոստոյգը կ'երեւայ, սա է թէ Կարմիր Դաշնակցութեան անդամներու գլխաւոր նպատակն է մեծ գոյութիւններ ընել, որպէսզի իրենց պատճառած ընկերութեան դրամագլուխ հայթայթեն, ոմանց քաղաքական նպատակները ի գործ դնելու համար։ Այլ և այլ շրջանակներու մէջ անանկ կը կարծուի որ. եթէ այդ ընկերութեան գլխաւոր անդամները չգտնուէին, Ճորճ Ե. թագաւորին թագադրութեան օրախարի օրը ասելի օր մը պիտի ըլլար։ Ոստիկանութիւնը այժմ պիտի սկսի հետապնդել Կարմիր Դաշնակցութիւն ընկերութեան անդամներէն քանին հետը։ Սքոյլանտեարտի և Օլա-Ճորէրի մէջ անանկ կը կարծուի թէ Ֆաց և Բէթէր նկարիչ անիշխանականներն էին որ կրակի տուին Սիտէյ փողոցի իրենց ապառանած տունը, երբ տեսան որ արդարութեան ձեռքն ազատիլ կարելի չպիտի ըլլար։ Կամաց կամաց գեռնայարդի եռեւի կողմը գտնուած մասին մէջ լլկած և հոն անձնասան եղած ըլլալու էին։ Ոստիկանութիւնը համոզուած է հիմա որ փլատակներուն տակ գտնուած և ոտոլիրէն ածխացած երեք դիակներէն երկուքը Ֆաց և նկարիչ Բէթէր դիակներն են։ Ոստիկանները ամբողջ օրը փլատակներուն մէջ փնտռտուքներ կատարած են։ Նոր բաներ մը եւս կարենալ գտնելու յոյսով։ Ցարդ երկու վերծանուածներ ատրճանակ և անհամար թանգ փամփուշտներ միայն կրցած են գտնել։»

*** Ճորճ թագաւորը համարական դիր մը ուղղած է Լիսան անուն ոստիկանին և այն հրչէլ զինուորներուն՝ որոնք Սիտէյ փողոցի մէջ պատահած առամին մէջ վիրաւորուած էին։ Այս նամակը ներքին գործերու նախարարութեան կողմէ հաղորդուած էր ոստիկանապետին, որ վիրաւորներուն տուած է։

** Մարդասպաններուն դիմագծերու նկարագրութիւնէն դատելով՝ Նիւ-Յորքի ոստիկանները կը կարծեն թէ տասնը այն երեք դպրոցն են, որոնք կը փնտռուէին անցեալ մարտին Պոսթընի մէջ գոնարեզէնի վաճառատուն մը կողոպտած ըլլալնուն համար։ Այս մարդիկը այն տասնն ձերբակալուած և 250000 ֆրանքի երաշխաւորութիւն մը տալով ազատ արձակուած էին։

*** Այս պահուս Լոնտոնի մէջ տարբերդիրը երեւան ելած է թէ Սիտէյ փողոցի տունը պայթման հետեւանքով առաջ եկած ավանները մի պիտի հասուցանէ։ Այս խնդիրը ցարդ պաշտօնապէս քննուած չէ թէեւ, սակայն օրէնսգէտները պիտի քննեն ու հարկ եղած վճիռը պիտի տան։ Կը կարծուի սակայն թէ կառավարութիւնը ամէն պատասխանատուութիւն իր վրայ առած է։

ԳՐԳՈՒՐ ԴԵՐՄԱՆ ԲԱՆԱԿԻՆ ՁԻՆՈՒՈՐՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Սթրազպուրկէն դեկտ.22 թուով Մարքեթ Թրպակիցը կը հեռագրէ. «Ընկերվարական լրագիրները կը շարունակեն չնասավանիլ ինքնութիւնը այն բրօքանտիսթներուն, որոնք զինուորներուն յեղափոխական գրութիւններ և ռչեր ուղղած էին։ Գերլինի պատերազմական Նախարարութեան հրամանին վրայ, իշխանութիւնները կը փնտռեն այս կէնին հեղինակները։ Կէնին բնագիրը հետեւեալն է. «Մենք զինուորները չատ ուրդած են և երբոյ այսքան սած չէին. ասոր համար էր որ կառավարութիւնը սպաներուն և ենթասպաներուն թոշակները ուելցուց։ Դալով Վիլհելմ Բ.ի, իր գանձը երկաթուկէս միլիոն յուելում մը ունեցած է։ Դե՛ւք միայն, զինուորներ, բան մը չըստացաք, ու երբ ձեր թոշակները ուելցնելու մասին խնդիր եղաւ, կառավարութիւնը պատասխանեց. «Պարզ զինուորները պարտին մարդանք ընել և աղօթել միայն»։ Դուք ա՛ն վարչապետն և ոչ ալ Ռայխսթակին կընաք բան մը ստանալ։ Ցունվար 27ին մի մասնակցեք զորանոցէն և Հոչէնձօլէրնի տան լուսը թողուեցէք։ Ժողովուրդը ձեր մօտ պիտի ըլլայ, ձեզի օգնելու համար։ 1848ի գոհերուն վրէժը լուծեցէք։ Կեցցէ՛ Հանրապետութիւնը։»

ԳՈՐԾԱԴՈՒԼ ՊԵԼՃԻՔԱՅԻ ՄԷՋ

Լիեժի հանքագործներուն ըրած գործադուլը մահադուլի պատճառով հանմամանութիւններ կ'առնէ։ Սէռէնիի մէջ գործուածքներն ու ատաղիները կարիներ ըրին, որոնք արիւնալի հետեւանքներ առաջ բերին։ Գործաւորները քարերով և ուրիշ բաներով ոստիկաններուն վրայ յարձակեցան, որոնք հրացանի հարուածներով պատասխանեցին։ Զորս հոգիներ վիրաւորուեցան, որոնց մէջէն ոստիկան մը և տղայ մը ծանր վէրքեր ստացան։ Գործադուլ ընող գործաւորները գլխաւորաբար գերմանացի և ֆլամանդ են։ Վալլոն նոցի հանգարտարարները գոհ են իրենց գործատուներէն։

ՊԱՅԳԱՐ ԹՐԻՍԹՆԵՐՈՒՆ ԴԷՄ

Ամերիկեան էառավարութիւնը կարգ մը թրիսթներու դէմ պայքար բացած է։ Կ'ըսուի թէ դատ պիտի բացուի նաև ելեքտրական թրիսթներուն դէմ։ այս դատը Ամերիկայի մէջ թրիսթներու դէմ բացուած դատերուն ամենէն մեծը պիտի ըլլայ և կառավարութեան առնուազն մէկ միլիոն տոլար պիտի արժէ։

ԹՈՒՐՔԻՍՏԱՆԻ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԸ

Վէնիշէն (Թուրքեստան) դեկտ. 27 թուականով Բեթերսպուրգի Գործակալութեան գրեալ հեռագիր մը կ'ըսէ. «Երեքշաբաթին հեռաւոր նպատակ ընտրած է իր ընկերվարական սկզբունքները կընդունի ազգի մը էվոլիւսիոն ասոիճանական յառաջացումով։ և ո՛չ թէ յախուռն ու ազգային տրմատականութիւնով։ Ու բացի ասէէ համամիտ է Ազգ. Ժողովին, ժողովրդեան մեծագոյն ձայնին ու սկզբունքներուն և համահոն խաղաղ զարգացումի։ Իր այս ընթացքով Հնչակեան կուսակցութիւնը բանելու տեղ չուտ ունի։ Նոյնպէս երկրորդը որ ներկայ իրականութեան համապատասխանող ծրագրիով մը յայտնեց ինքզինքը, պաշտպան հանդիսանալով Ազգին ու Եկեղեցւոյն։

Արդ՝ երբ այս երկու կուսակցութիւնները, Ազգին ալ բաղուկները ըլլալու հանգամանքով մը կընդհակասան, պէտք է որ իրենց շարքերը և իրենց կազմը միւնոյն ոգիով պատնէշեն, այն ամէն յարձակումներուն առջեւ, զոր կարգ մը ամբոխավարներ, առաւելախաւներ, խաչագողներ կը նկրտին կատարել քանելու ու քանգելու համար այն ամէն կարգ ու սարքերը՝ որոնք արդիւնքն են Ազգ. Ժողովին մեծամասնութեան ձայնին ու սահմ. սկզբունքներուն։

Աղաւաղութեան չարիքները կը յայտանի որ ա.ա ձեւով կը դադրին ըլլալ Զարիքներ։

ԱՌԻՒ ՏԷՐ-ՄԻՆԱՍԵԱՆ

ԳՐԳՈՒՐ ԴԵՐՄԱՆ ԲԱՆԱԿԻՆ ՁԻՆՈՒՈՐՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Սթրազպուրկէն դեկտ.22 թուով Մարքեթ Թրպակիցը կը հեռագրէ. «Ընկերվարական լրագիրները կը շարունակեն չնասավանիլ ինքնութիւնը այն բրօքանտիսթներուն, որոնք զինուորներուն յեղափոխական գրութիւններ և ռչեր ուղղած էին։ Գերլինի պատերազմական Նախարարութեան հրամանին վրայ, իշխանութիւնները կը փնտռեն այս կէնին հեղինակները։ Կէնին բնագիրը հետեւեալն է. «Մենք զինուորները չատ ուրդած են և երբոյ այսքան սած չէին. ասոր համար էր որ կառավարութիւնը սպաներուն և ենթասպաներուն թոշակները ուելցուց։ Դալով Վիլհելմ Բ.ի, իր գանձը երկաթուկէս միլիոն յուելում մը ունեցած է։ Դե՛ւք միայն, զինուորներ, բան մը չըստացաք, ու երբ ձեր թոշակները ուելցնելու մասին խնդիր եղաւ, կառավարութիւնը պատասխանեց. «Պարզ զինուորները պարտին մարդանք ընել և աղօթել միայն»։ Դուք ա՛ն վարչապետն և ոչ ալ Ռայխսթակին կընաք բան մը ստանալ։ Ցունվար 27ին մի մասնակցեք զորանոցէն և Հոչէնձօլէրնի տան լուսը թողուեցէք։ Ժողովուրդը ձեր մօտ պիտի ըլլայ, ձեզի օգնելու համար։ 1848ի զոհերուն վրէժը լուծեցէք։ Կեցցէ՛ Հանրապետութիւնը։»

ԳՈՐԾԱԴՈՒԼ ՊԵԼՃԻՔԱՅԻ ՄԷՋ

Լիեժի հանքագործներուն ըրած գործադուլը մահադուլի պատճառով հանմամանութիւններ կ'առնէ։ Սէռէնիի մէջ գործաւորները ու ատաղիները կարիներ ըրին, որոնք արիւնալի հետեւանքներ առաջ բերին։ Գործաւորները քարերով և ուրիշ բաներով ոստիկաններուն վրայ յարձակեցան, որոնք հրացանի հարուածներով պատասխանեցին։ Զորս հոգիներ վիրաւորուեցան, որոնց մէջէն ոստիկան մը և տղայ մը ծանր վէրքեր ստացան։ Գործադուլ ընող գործաւորները գլխաւորաբար գերմանացի և ֆլամանդ են։ Վալլոն նոցի հանքագործները գոհ են իրենց գործատուներէն։

ՊԱՅԳԱՐ ԹՐԻՍԹՆԵՐՈՒՆ ԴԷՄ

Ամերիկեան էառավարութիւնը կարգ մը թրիսթներու դէմ պայքար բացած է։ Կ'ըսուի թէ դատ պիտի բացուի նաև ելեքտրական թրիսթներուն դէմ։ այս դատը Ամերիկայի մէջ թրիսթներու դէմ բացուած դատերուն ամենէն մեծը պիտի ըլլայ և կառավարութեան առնուազն մէկ միլիոն տոլար պիտի արժէ։

ԹՈՒՐՔԻՍՏԱՆԻ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԸ

Վէնիշէն (Թուրքեստան) դեկտ. 27 թուականով Բեթերսպուրգի Գործակալութեան գրեալ հեռագիր մը կ'ըսէ. «Երեքշաբաթին հեռաւոր նպատակ ընտրած է իր ընկերվարական սկզբունքները կընդունի ազգի մը էվոլիւսիոն ասոիճանական յառաջացումով։ և ո՛չ թէ յախուռն ու ազգային տրմատականութիւնով։ Ու բացի ասէէ համամիտ է Ազգ. Ժողովին, ժողովրդեան մեծագոյն ձայնին ու սկզբունքներուն և համահոն խաղաղ զարգացումի։ Իր այս ընթացքով Հնչակեան կուսակցութիւնը բանելու տեղ չուտ ունի։ Նոյնպէս երկրորդը որ ներկայ իրականութեան համապատասխանող ծրագրիով մը յայտնեց ինքզինքը, պաշտպան հանդիսանալով Ազգին ու Եկեղեցւոյն։

Արդ՝ երբ այս երկու կուսակցութիւնները, Ազգին ալ բաղուկները ըլլալու հանգամանքով մը կընդհակասան, պէտք է որ իրենց շարքերը և իրենց կազմը միւնոյն ոգիով պատնէշեն, այն ամէն յարձակումներուն առջեւ, զոր կարգ մը ամբոխավարներ, առաւելախաւներ, խաչագողներ կը նկրտին կատարել քանելու ու քանգելու համար այն ամէն կարգ ու սարքերը՝ որոնք արդիւնքն են Ազգ. Ժողովին մեծամասնութեան ձայնին ու սահմ. սկզբունքներուն։

Աղաւաղութեան չարիքները կը յայտանի որ ա.ա ձեւով կը դադրին ըլլալ Զարիքներ։

ԱՌԻՒ ՏԷՐ-ՄԻՆԱՍԵԱՆ

ԳՐԳՈՒՐ ԴԵՐՄԱՆ ԲԱՆԱԿԻՆ ՁԻՆՈՒՈՐՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Սթրազպուրկէն դեկտ.22 թուով Մարքեթ Թրպակիցը կը հեռագրէ. «Ընկերվարական լրագիրները կը շարունակեն չնասավանիլ ինքնութիւնը այն բրօքանտիսթներուն, որոնք զինուորներուն յեղափոխական գրութիւններ և ռչեր ուղղած էին։ Գերլինի պատերազմական Նախարարութեան հրամանին վրայ, իշխանութիւնները կը փնտռեն այս կէնին հեղինակները։ Կէնին բնագիրը հետեւեալն է. «Մենք զինուորները չատ ուրդած են և երբոյ այսքան սած չէին. ասոր համար էր որ կառավարութիւնը սպաներուն և ենթասպաներուն թոշակները ուելցուց։ Դալով Վիլհելմ Բ.ի, իր գանձը երկաթուկէս միլիոն յուելում մը ունեցած է։ Դե՛ւք միայն, զինուորներ, բան մը չըստացաք, ու երբ ձեր թոշակները ուելցնելու մասին խնդիր եղաւ, կառավարութիւնը պատասխանեց. «Պարզ զինուորները պարտին մարդանք ընել և աղօթել միայն»։ Դուք ա՛ն վարչապետն և ոչ ալ Ռայխսթակին կընաք բան մը ստանալ։ Ցունվար 27ին մի մասնակցեք զորանոցէն և Հոչէնձօլէրնի տան լուսը թողուեցէք։ Ժողովուրդը ձեր մօտ պիտի ըլլայ, ձեզի օգնելու համար։ 1848ի զոհերուն վրէժը լուծեցէք։ Կեցցէ՛ Հանրապետութիւնը։»

ԳՈՐԾԱԴՈՒԼ ՊԵԼՃԻՔԱՅԻ ՄԷՋ

Լիեժի հանքագործներուն ըրած գործադուլը մահադուլի պատճառով հանմամանութիւններ կ'առնէ։ Սէռէնիի մէջ գործաւորները ու ատաղիները կարիներ ըրին, որոնք արիւնալի հետեւանքներ առաջ բերին։ Գործաւորները քարերով և ուրիշ բաներով ոստիկաններուն վրայ յարձակեցան, որոնք հրացանի հարուածներով պատասխանեցին։ Զորս հոգիներ վիրաւորուեցան, որոնց մէջէն ոստիկան մը և տղայ մը ծանր վէրքեր ստացան։ Գործադուլ ընող գործաւորները գլխաւորաբար գերմանացի և ֆլամանդ են։ Վալլոն նոցի հանքագործները գոհ են իրենց գործատուներէն։

ՊԱՅԳԱՐ ԹՐԻՍԹՆԵՐՈՒՆ ԴԷՄ

Ամերիկեան էառավարութիւնը կարգ մը թրիսթներու դէմ պայքար բացած է։ Կ'ըսուի թէ դատ պիտի բացուի նաև ելեքտրական թրիսթներուն դէմ։ այս դատը Ամերիկայի մէջ թրիսթներու դէմ բացուած դատերուն ամենէն մեծը պիտի ըլլայ և կառավարութեան առնուազն մէկ միլիոն տոլար պիտի արժէ։

ԹՈՒՐՔԻՍՏԱՆԻ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԸ

Վէնիշէն (Թուրքեստան) դեկտ. 27 թուականով Բեթերսպուրգի Գործակալութեան գրեալ հեռագիր մը կ'ըսէ. «Երեքշաբաթին հեռաւոր նպատակ ընտրած է իր ընկերվարական սկզբունքները կընդունի ազգի մը էվոլիւսիոն ասոիճանական յառաջացումով։ և ո՛չ թէ յախուռն ու ազգային տրմատականութիւնով։ Ու բացի ասէէ համամիտ է Ազգ. Ժողովին, ժողովրդեան մեծագոյն ձայնին ու սկզբունքներուն և համահոն խաղաղ զարգացումի։ Իր այս ընթացքով Հնչակեան կուսակցութիւնը բանելու տեղ չուտ ունի։ Նոյնպէս երկրորդը որ ներկայ իրականութեան համապատասխանող ծրագրիով մը յայտնեց ինքզինքը, պաշտպան հանդիսանալով Ազգին ու Եկեղեցւոյն։

Արդ՝ երբ այս երկու կուսակցութիւնները, Ազգին ալ բաղուկները ըլլալու հանգամանքով մը կընդհակասան, պէտք է որ իրենց շարքերը և իրենց կազմը միւնոյն ոգիով պատնէշեն, այն ամէն յարձակումներուն առջեւ, զոր կարգ մը ամբոխավարներ, առաւելախաւներ, խաչագողներ կը նկրտին կատարել քանելու ու քանգելու համար այն ամէն կարգ ու սարքերը՝ որոնք արդիւնքն են Ազգ. Ժողովին մեծամասնութեան ձայնին ու սահմ. սկզբունքներուն։

Աղաւաղութեան չարիքները կը յայտանի որ ա.ա ձեւով կը դադրին ըլլալ Զարիքներ։

ԱՌԻՒ ՏԷՐ-ՄԻՆԱՍԵԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԹԱՍՈՍ ԿՂԶԻՆ

Թասոս կղզին մէջ տարբերու գանձման ատեն կղզիին բնակիչները յայտարարած էին թէ ազարիներ էր այդ միջոցը։ Աթէնքի թերթերը ապատամբութեան մը նախարանը նկատած էին այդ ցոյցը։ Խրնդիրը Բ. Դուռէն յանձնուած էր Պեռական Խորհուրդին, որպէս զի այս վերջինը իր կարծիքը յայտէ։ Ինչպէս յայտնի է, Թասոսի բնակիչները, որուն վարչութիւնը յանձնուած էր Եգիպտոսի Խիվ Մէհմէտ Ալի փաշայի՝ ի վարձ իր մատուցած ծառայութեանց, տարեկան օրոշ տուրք մը կը վճարէին Եգիպտոսի էվգաֆին։ 1318ին, երբ Հասան Ֆէէմի փաշա Սելանիկի կուսակալ էր, կառավարութիւնը միութեան բարձրացուցած էր Թասոս կղզին։ Հետեւաբար, կայսրութեան միւս մասերուն մէջ գանձուող տուրքերը հոն ալ պիտի գանձուէին։ Այդ թուականէն ի վեր, Թասոսի բնակիչները Եգիպտոսի էվգաֆին տուրք վճարելէ զատ, կառավարութեան ալ հարկ կուտային։ Ուստի Պեռական Խորհուրդը նկատողութեան առնելէ յետոյ խնդիրը, յայտարարած էր թէ անանդի են կղզեցիներուն տրուելիները։ Սակայն Պեռական Խորհուրդը կարծիք յայտնած էր թէ Նախարարաց Խորհուրդն ալ պէտք էր քննէր այդ խնդիրը։ Արդ. կղզիին միութեարքը, առանց բռնպատելու Նախարարաց Խորհուրդին տարիք որոշման, հրաման տուած է տուրքերը գանձելու։ Նոյնիսկ հրամայած է ձեւոնական միջոցներ ի գործ դնել անասատղներուն նկատմամբ։ Հարիւնաւորքները աճուրդի հանած են անասատղներուն կարասիները և քառասունի չափ անձեր ձերբակալած են։ Կղզիին երեւելիներէն չորս հոգիներ պատուիրակութիւն մը, որ Գավալա գացած էր, բանտարկեալներու արձակումը խնդրելու համար, Տրմամբ ղրկուած է ձեռնակապերով և հոն բանտարկուած։ Ասոր վրայ, կղզեցիները հեռագիր մը ուղղեցին Պէրայի երեսփոխան Արիֆ Իսմէթ պէյի, խնդրելով որ կառավարութեան մօտ միջամտէ։ Անցեալ օր, Արիֆ Իսմէթ պէյ Բ. Դուռ երթալով, եկեղեցական խորհրդարանին պարզեց խնդիրը և պահանջեց որ բանտարկեալները ազատ արձակուին մինչեւ որ որոշում տրուի։ Խորհրդականը խոստացաւ եպարքոսին հաղորդել խնդիրը։

ԿԱՌՈՒԹԻՒՆՔ ՀՈՐԱՆԻ ՄԷՋ

Քասթանայի երեւելիներէն մէկուն քը նակարանին մէջ մեծ քանակութեամբ զէնք գտնուած է, հակառակ անոր որ այդ անձը երբեմն ըրած էր զէնք չունենալուն հաստատութիւնը, պատժելու համար յանցաւորը, որոշած է իրր պատիժ, անոր բնակարանը տրել։ Ասոր վրայ, միւս բնակիչները որոշած են յանձնել մինչեւ հիմա պահած զէնքերնին։ Կին մը խնդրած է որ իր զաւակը զինուորական ծառայութենէ զերծ կացուցուի մասուցած ծառայութեան փոխարէն, որով այդ կինը մասնակցած էր տեղ մը, ուր մեծ քանակութեամբ ռազմամթերք պահուած էր։

ՄԱԼԻՔՍԷՐՆԵՐԸ

Կայս. իրաւէ մը արտաքոց Մարիաորներու վերադարձը, որոնք Ալպանիոյ գէպքերուն հետեւանքով, Գրաբաղ փախած էին։ Փախստական Մարիաորներուն թիւը 1000էն աւելի է։ Կառավարութիւնը ամէն միոյ ձեռք պիտի առնէ՝ դիւրութիւններ ընծայելու համար անոնց վերադարձին ու զեռեղման մասին, պայմանաւ որ իրենց զէնքերը յանձնեն ա.նոնք։ Ներքին գործոց նախարարութիւնը այդ մասին հրահանգներ տուած է Գասավարի կուսակալին։

ՍՂԱԼՏԷԶԻՆ ՕՑԱԽՇԱՊԱԿԻՒ ԴՈՐԾԱՐԱՆԸ

Եվրոպական նախարար Ճավիթ պէյի առաջարկին վրայ, Սուլթանը վաւերացուց նախարարաց Խորհուրդի այն որոշումը, որուն համաձայն, Սրտրոզի լաճաճապակիի գործարանը պիտի վերաբացուի։ Գեղարուեստից վարժարանին աշակերտներ

ՕՐՈԶՏԻ ՊԱՔ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
ԷՕՄԷՐ ԷՖ. ԽԱՆ, ՊԱՂՋԷԳԱԲՈՒ, ՊՈԼԻՍ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ ԱՄԵՆԷՆ ԱԺԱՆ ԱՊՐԱՆՔ ԾԱԽՈՂ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՆ Է
ՓՈՔՐԱԳԱՆԱԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ
ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ ՄԷՋ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ ՃՈԽ ՄՔԵՐՔ ՄԸ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐՈՒ

Կարճ և երկայն գուլպայ, ֆանէլա, քաշ-քօրսէ, սուրիթրա, շապիկներ, այրերու, կիներու և աղջոյ յատուկ պաճառագործական-ներ, պլուզներ, ժիլեր և ժիլօններ, բէնեուարներ, քօրսէներ, թաշկինակներ, ձեռնոցներ, հովանոցներ և անձրևանոցներ, տնու-շահոսութիւններ, դանակեղէն, մարօքնէ առարկաներ, ճամբորդութեան և բարիզեան ապրանքներ, առանին առարկաներ, թօխա-գիտ, ժանեակներ, պրոտրի, մետաքսէ կերպասներ, բրդեղէն և բամպակեղէն ապրանքներ, ճերմակեղէն, կաբատիներ, մոմլաթ, լինո-էլեում, ժամացոյց և ոսկերչական ապրանքներ։

Մեծ վաճառում բրդեղէն կտրոճներու խիստ ազան գիներով։

Օռոզտի Պաք վաճառատունը միակ կեդրոնատեղին է «ԲՖԼՑ» կարի մեքենային եւ «ՕՄԷԿՍ» ժամացոյցներուն, որոնց եւ ո՛չ մեկ կերպով կը հաւասարի այդ արժէքը ունեցող ուրիշ ոեւէ ժամացոյց։

ԲԷԼԳԱՍԻՈՅԻՆԵՐԻ ՄԸ ՅԵՐԱԲԿԱԼՈՒՄԸ

Պարտիզակի կալուածատէրերի պաշտօնական մարմինը մեկը իր չրջած գիւղերուն մէջ յայտարարած էր թէ կրնան և Բուլգարիոյ ձեռքէ կ'ելլեն. հեռաւորապէս չէ նպաստ տալ նաւատորմին։ Այդ պաշտօնական ձերբակալու�եով՝ Պատերազմական Ատենին յանձնուած է։

ՋԳՈՒՇՈՒՆՈՑ ԳԻՒՂ ՄԸ

Ատենէ մը ի վեր Բարիզի մէջ չատկը խօսուի հրաշալի գիւղի մը վրայ, որուն փոքրերը ֆրանսական ստանին մէջ կատարուած, մեծ ապաւորութիւն գործած են Բարիզցիներուն վրայ։ Բարեբախտութիւնը ունենք ծանուցանելու մեր ընթերցողներուն թէ մօտերս Կ. Պոլսոյ մէջ վերահասու պիտի ըլլանք այդ աղջոյկ գիւղին, որուն փոքրերը Թաքսիմի մարզարանին մէջ պիտի կատարուին։ Այդ փոքրերուն նպատակը պիտի ըլլայ մայրաքաղաքիս ընակիչներուն ցոյց տալ այն դիւրութիւնը, որով կարելի պիտի ըլլայ հրդեհի գործած ուերներուն առաջքը առնել, հրդեհը մարելու համար կատարելագործուած գրութեան մը չնորհիւ։ Այդ չիջուրիչ գործին, թէՕ, փոչի մը կը պարունակէ, որ երբ ուժգնորէն արձակուի հրդեհի մը վրայ, մեծ քանակութեամբ աղօթ առաջ կը բերէ վայրկենապէս։ Այդ աղօթը, կազային ձեւի տակ, բացը կ'իջեցնէ և թոլորվին կը մարէ հրդեհը։ Այդ գործին կը գերազանցէ մինչև հիմա հնարուած այդ կարգի գործիները, և մասնաւորապէս առաւելութիւնը ունի որ չատ ուժան է և ամէն քանի մարչելի։ Կը լսենք թէ թէօ Օրբանթ և Ընկ., որ այդ գործին չանգարդելու համար կազմուած է, Արեւելքի իր ընդհանուր ներկայացուցչութիւնէ յանձնած է Օռոզտի Պաք հասատատութեանց սրոնք ամէն օր խնդրանքներ կ'ընդունին դեր-դործակալութիւններ հիմնելու համար գաւառներու մէջ։ Այս հանրօգուտ խնդրին պիտի անդրադառնանք նորէն, և մեր ընթերցողներուն իմաց պիտի տանք թէ ե՛րբ պիտի կատարուին փոքրերը։

ԻՆՉՊԷՍ ԿԱՐԵԼԻ Է ՀԱՐՍՏԱՆԱԼ
«ԱՆԷՊԹԷԼԷԻ ՓՈՔՐ ԿՈՂՈՎԸ» ԳՆԵԼՈՎ

Ատատկ առաղարկ մը, որ սկզբան զարմանք պիտի պատճառէ։ Իրիկուան, բարի հայրիկը երբ Անէպթէլէի փոքր կողովը բերէ, որուն վրայ այս օրերս խօսուիլը կը լսենք. պիտի տեսնէ որ իր երեսները իրականութիւն պիտի գտնեն, հրճուութեան յանկարծմամբ։ Սակայն խնդիրը չատ բացորոշ է։ Փոքր կողովը գնելով, ոչ միայն քնտիր չոգոյա մը ձեռք բերած կ'ըլլայ, այլև ԲՐԻՏԻ ՅՈՆՍԻՑԼԻ Լ.ԻՏԻԲՍԻՆԷՆ ՊԱՐՏԱՊԹԻՎԸ բրօշէսի մը պէտի տրուայ, որուն յառաջիկայ վիճակահանութեան մէջ առաջին պարգեւը 100,000 ֆրանք պիտի չանի։ Այդ գումարը փոքր բան մը չէ ներկայ ժամանակին մէջ։ Ու խորհի՛ր որ այդ պարտութիւնէն զատ, ուրիշ մէկ քանի գեղեցիկ նուէրներ ալ կան։ Պէտք է ըսել որ Շօքալա ՆէպՀէի գործարանատէրերը մարդասիրութեան մէջ կը գերազանցեն։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԱՒՈՒՐ ՊԱՏՇԱՃԻ

Մեր չաբաթ օրուան թիւով հրատարակեցինք Կիլիկիոյ ծերաբնակարդ Կաթողիկոսին Տ. Տ. Սահակ Աբքեպիսկոպոսի մէկ սրտայոյզ կոչը, ուղղուած հայ ժողովրդին։

Համբարձնութեան հրաւէր մըն է այն, վերջ մը դնելու համար ներկայ ազգային տագնապին։

Սահակ Կաթողիկոս, որ հեռուէն հանդիսաւոր կ'ըլլայ մեր կռիւները, որոնք խարէն յուսահատական հառաչ կ'արձակէ ու աղաչաւոր մեզ կը դիմէ. երկու ընդդիմադիր կողմերուն ալ փոխադարձ զսպողութեան ոգի մաղթելով, որպէսզի ու, կը գրէ, սէր և համերաշխութիւն չեն դոյանար առանց զսպողութեան, փոխադարձ զիջողութեան։ Ո՞ մենք կը խնդրէ զոնել իսկ մեր իրաւունքն ու մեր սկզբունքները ի սէր ազգին, որպէսզի բաժնուած ու կռուող եղբայրներ վերջապէս ձեռք ձեռքի տան և ազգային գոյութեան սպառնացող վտանգը կասեցնեն։

Մենք ալ, առանց Կաթողիկոս մը ըլլալու, այս սիւնակներուն մէջ դ եթէ միեւնոյն յորդորն է որ կուտանք մեր պատուական եղբայրներուն։ Ս. սահակ, փա՜ռք, ինչու հիմա այդ յորդորներուն դանէ քիչ մը ականջ կախելու տրամադրութիւն չտեսանք և օ՛չ մէկուն քով։ Ու չատ կը վախնամ որ ծերաբնակարդ Կաթողիկոսին «ազերա»ն ալ պիտի մնայ ձայն բարբառոյ յանապատի, քանի որ երկու հակառակորդ կողմերը ուխտած կը թուին։ Ցանուն համերաշխութեան եղած բոլոր յորդորներուն հանդէպ ականջին պինդ գոցուած պահելու։

Նոյնիսկ երկու կողմէն ալ ջանք մը կայ կացութիւնը աւելի ինճատելու կիրքերը աւելի բորբոքելու, հակառակորդը զրկելի Հայոց Մտաւնդին օր Մայր-Եկեղեցի, արարողութեանց ներկայ գլխաւորելու համար։

ԲԵՐԱՆԻ ԹԱՂ. ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

Բերայի Թաղ. Խորհրդոյ պատճառ չորս անդամներուն տեղ կիրակի օր ընտրուեցան. տիարք՝ Խաչիկ Խորասանճեան, Գրիգոր Թէրզեան, Տօքթ. Սեղբոսեան և Լեւոն Ղազարոսեան։

«ԴԱՒԻԹ ՈՒՌՈՒ ՅԱՐԵՑՈՑԸ»

Հրապարակ եկած է և մօտ ատենէն անյուսալի ընդունելութիւն գտած՝ «Դաւաթին Տարեցոյցը»։ Կը զրկուի ամէն տարի, որ չեն գտած անկէ։ Կազմողը կը մտադրուի և չատ պիտի կը ուզենք օր առաջ զբաղուիլ, որպէսզի «Դաւաթին Տարեցոյցը» է միակ յարմար նուէրը նոր տարի։ Դին՝ չատ չափաւոր. 6 զրշ։

Դիմել հեղինակին՝ Սահակ-Մեսրոպ, Գնաճեան Խան։ Թիւ 6,

ԷՍԱՍԱՆ ՍԱՆՈՒՈՑ ՄԻՒՍԻԹԻՒՆ

Իսաեան Սանուց Միութեան տարեկան Ընդհանուր Ժողովը առջի օր գումարուելով Վարչական Խորհուրդի անդամ ընտրեց Օր. Ճաֆճաֆեան, Հասմբիկեան, Վարդանեան և Շաքարեան, և Տիրաք Օնանկ Պօղոսկեան, Ց. Ճ. Սիրուսի, Արամենակ Տուխարեան, Համբարձում Հասրարձումեան և Երուանդ Սէֆէրեան։ Մայր Դիւանի Ատենապետ ընտրուեցան Տիրաք Արամ Ֆէրուխան և Աշոտ Քէշեան, Ատենադպիր՝ Օր. Քիւրթիրեան և Աղաբեան։

ԱՆՈՒՆՆԵՐԸ ՄԻ�simՇԱՀԱՐՈՒԹԻՒ

Անշուշտ մէկ ակնարկով պիտի հասկնանք «անունները մի չահագործէք» խօսքին իմաստը. վասնզի ձեզմէ չատեր, ազնիւ ընթերցողներ, առիթը ունեցած են գունդագունդ երթալու հոն՝ ուր կը հրատիրուիք չատ բան լսելու. չատ անդամ ան է գուսակցութեան նպատակը Դաշնակցութեան կողմէ կազմակերպուած ոեւէ հանդէսներու, և այս ոգեւորիչ թիւնը աւելի որկու և վերջապէս համաձայնութեան ամէն մինչոց ի սպառ մէջ-տեղէն անյայտացնելու։

— Եթէ Դուրեան Ս. նոր Վարչութիւնը վաւերացնել չի տայ կառավարութեան, մենք ուղղակի պիտի դիմենք ու վաւերացնել տանք. կը գոչեն մէկ կողմէն։

— Եթէ նոր վարչութիւնը գործի գլուխ անցնի պիտի հրաւիրենք գաւառացիները որպէսզի իրենց յարաբերութիւնները իրենց Պարիզարքարանի հետ, կը պատասխանեն մէւս կողմէ։

— Եթէ ձախակողմեանները երկու անդամ ալ բացակային հրաժարեալ պիտի հռչակենք զիրենք։

— Լսե՛ք այդպիսի բան մը և պոյներնիդ կը սեսուք։

— Ամենէն ծայրայեղ միջոցներուն պիտի դիմենք։

— Ամէն գնով մեր իրաւունքը պիտի պաշտպանենք։

— Ժողովուրդը մեր կողմն է։

— Զէ՛, ժողովուրդը ընդհակառակը ձեզի դէմ ու մեզի հետ է։

— Խռովարարներ, անիշխանականներ։

— Շերիթաթիներ, դաւանաններ...։

Ահա երկու կողմերուն փոխատացութիւնը։

Եւ Սահակ Կաթողիկոս կ'աղաչէ, կը պաղատի որ համաձայնիք։

Խե՜ղճ միամիտ ծերունի։

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՅԵԱՆ

ԱՌՈՒԱՆՁՆԱՆՇՈՐՀԱՄԱՆՑ ԴԻՄ

Կարնոյ առաջնորդ Սմբատ եպիսկոպոս Պարիզարքարան ուղղած իր սեկ գրով կ'ըսէ թէ տեղական կառավարութեան կողմէ Առաջնորդարան զրկուած զեկոյցի մը մէջ տեղեկութիւն տրուած է որ ասկէ ետք կառավարական հսկողութեան և վաւերացման պէտք է ենթարկուի քրիստոնեայ հասարակութեանց եկեղեցական կալուածներու մատակարարութիւնը. իսլամ վագֆներու նման. բան կուսակալութեանց նոր օրէնքին։ Առաջնորդարար պիտի բաղաքէ այս առթիւ։

ՊՈԼԻՍԻՆԵՐԻԸ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ԿԸ ԴՈՅՑՆ

Գիլէֆիկի Թաղական Խորհուրդը կը հեռագրէ Պարիզարքարան թէ տեղւոյն առաջնորդ Թաթուլ վրդ.ի իր առաջնորդ Դոնեա ուղեւորելուն առթիւ ժողովրդը բաղաքած է և իրը արտայայտութիւն իր բաղաքին փակած է տեղւոյն եկեղեցին։ Պարիզարքարանէ հեռագրուեցաւ Գիլէֆիկի Թաղական Խորհուրդին թէ յուզման առիթ տուողները պատասխանատու պիտի նկատուին Ազգին առջեւ։

ՀԱՅԵՐԻՆՈՅՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Կ'երեւայ հայ և յոյն քոյր եկեղեցիներու միութիւնը ամրապնդելու նպատակով Հայոց Պարիզարքարանի կողմէ Գրիգորիոս եպիսկ. Յովհաննէսեան և Պալատիա քարոզիչ Հայեակ վրդ. Ցուցաց Մենդեան տուին առթիւ ներկայ գտնուեցան Ֆէների յոյն եկեղեցիին արարողութեանց։ Օրուան պատարագիչն էր Եսայիա Պարիզարքը։ Ցուցաց Պարիզարքը խոսացաց է փոխադարձաբար իր փոխանորդը զրկել Հայոց Մտաւնդին օր Մայր-Եկեղեցի, արարողութեանց ներկայ գլխաւորելու համար։

ԲԵՐԱՆԻ ԹԱՂ. ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

Բերայի Թաղ. Խորհրդոյ պատճառ չորս անդամներուն տեղ կիրակի օր ընտրուեցան. տիարք՝ Խաչիկ Խորասանճեան, Գրիգոր Թէրզեան, Տօքթ. Սեղբոսեան և Լեւոն Ղազարոսեան։

«ԴԱՒԻԹ ՈՒՌՈՒ ՅԱՐԵՑՈՑԸ»

Հրապարակ եկած է և մօտ ատենէն անյուսալի ընդունելութիւն գտած՝ «Դաւաթին Տարեցոյցը»։ Կը զրկուի ամէն տարի, որ չեն գտած անկէ։ Կազմողը կը մտադրուի և չատ պիտի կը ուզենք, որպէսզի «Դաւաթին Տարեցոյցը» է միակ յարմար նուէրը նոր տարի։ Դին՝ չատ չափաւոր. 6 զրշ։

Դիմել հեղինակին՝ Սահակ-Մեսրոպ, Գնաճեան Խան։ Թիւ 6,

ԷՍԱՍԱՆ ՍԱՆՈՒՈՑ ՄԻՒՍԻԹԻՒՆ

Իսաեան Սանուց Միութեան տարեկան Ընդհանուր Ժողովը առջի օր գումարուելով Վարչական Խորհուրդի անդամ ընտրեց Օր. Ճաֆճաֆեան, Հասմբիկեան, Վարդանեան և Շաքարեան, և Տիրաք Օնանկ Պօղոսկեան, Ց. Ճ. Սիրուսի, Արամենակ Տուխարեան, Համբարձում Հասրարձումեան և Երուանդ Սէֆէրեան։ Մայր Դիւանի Ատենապետ ընտրուեցան Տիրաք Արամ Ֆէրուխան և Աշոտ Քէշեան, Ատենադպիր՝ Օր. Քիւրթիրեան և Աղաբեան։

ԱՆՈՒՆՆԵՐԸ ՄԻ՝ ՇԱՀԱԳՈՐԾԷՔ

Անշուշտ մէկ ակնարկով պիտի հասկնանք «անունները մի չահագործէք» խօսքին իմաստը. վասնզի ձեզմէ չատեր, ազնիւ ընթերցողներ, առիթը ունեցած են գունդագունդ երթալու հոն՝ ուր կը հրատիրուիք չատ բան լսելու. չատ անդամ ան է գուսակցութեան նպատակը Դաշնակցութեան կողմէ կազմակերպուած ոեւէ հանդէսներու, և այս ոգեւորիչ թիւնը աւելի որկու և վերջապէս համաձայնութեան ամէն մինչոց ի սպառ մէջ-տեղէն անյայտացնելու։

— Եթէ Դուրեան Ս. նոր Վարչութիւնը վաւերացնել չի տայ կառավարութեան, մենք ուղղակի պիտի դիմենք ու վաւերացնել տանք. կը գոչեն մէկ կողմէն։

— Եթէ նոր վարչութիւնը գործի գլուխ անցնի պիտի հրաւիրենք գաւառացիները որպէսզի իրենց յարաբերութիւնները իրենց Պարիզարքարանի հետ, կը պատասխանեն մէւս կողմէ։

— Եթէ ձախակողմեանները երկու անդամ ալ բացակային հրաժարեալ պիտի հռչակենք զիրենք։

— Լսե՛ք այդպիսի բան մը և պոյներնիդ կը սեսուք։

— Ամենէն ծայրայեղ միջոցներուն պիտի դիմենք։

— Ամէն գնով մեր իրաւունքը պիտի պաշտպանենք։

— Ժողովուրդը մեր կողմն է։

— Զէ՛, ժողովուրդը ընդհակառակը ձեզի դէմ ու մեզի հետ է։

— Խռովարարներ, անիշխանականներ։

— Շերիթաթիներ, դաւանաններ...։

Ահա երկու կողմերուն փոխատացութիւնը։

Եւ Սահակ Կաթողիկոս կ'աղաչէ, կը պաղատի որ համաձայնիք։

Խե՜ղճ միամիտ ծերունի։

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՅԵԱՆ

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

Գ. ՆՍՏԱՇՐՋԱՆ 23ՐԴ ԹԻՒՍ

ՀԻԱՍԷՅԻՆ ՃԱՀԻՏ ՊԷՅԻ ՀԱՐՑԱՊԴՈՒՄԸ

ԿՐԹԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԸ ՎՍՏԱՀՈՒԹԵԱՆ ԱՐԺԱՆԱՑԱԾ 128 ՔՈՒԼՈՎ

Օսմ. Երեսփ, ժողովը երէկ նիստ գումարեց ժամը 11ին, նախագահութեամբ Ակէնտ Բրիզա պէյի։ Ներկայ էր ուենկդիրներու խուռն բազմութիւն մը, ինչպէս նաեւ Բ. դահժառանգ Մէհմտ էֆ., նախարարներէն՝ Է.ռուլլան, Ճավիտ և Խայրի պէյերը։

Օրակարգ անցուեցաւ կառավարութեան կողմէ զրկուած թէզքերէ մը որով կ'առաջարկէր 4000 զրշ. հանդուսանի թաշակ յատկացնել ազատութեան հերոս՝ Նիազի պէյի։ Պիւտճէի յանձնաժողովին զրկուեցաւ կառավարութեան կողմէ ժողովին ուղղուած թէզքերէ մը որով հրշէջ գործիներու գնման համար 307,800 զրշ.ի վարկ մը կ'ուզէր։ Կ-րգացուեցաւ և օրակարգ անցուեցաւ ելմ. յանձնաժողովին տեղեկագիրը, որով համաձայնութիւն կը յայտնէր Եէտի-Դուլէի դուրսը կառուցուելիք պետական հիւանդանոցի մը և մէկ անդամուան համար ծախսուելիք 195,360 օսկիին։ Պիւտճէի յանձնաժողովին զրկուեցաւ Հիճազի երկաթուղիին պէտքերուն ծախսուելու համար ուղղուած 200 հազար զրշ.ի յատուկ թէզքերէն։

Ժողովը յետոյ անցաւ օրակարգին.

Նախ խօսք տրուեցաւ Ափր. Տ.իպոյ երեսփոխաններուն, որոնք իրենց կողմէ տակէ առաջ տրուած թագրիրներու մասին աւելի ընդարձակօրէն խօսելով, դարձեալ կրկնեցին թէ՝ իրենք երբէք նախարարը պաշտօնէն ձգելու համար չէ որ հարցանդում կ'ուղղեն, այլ կարգ մը տխալներ ուղղելու և իրենց նահանգին մէջ կրթական բարեկարգութիւններ ձեռք առնելու համար։ Ցիչեալ երեսփոխանները այս առթիւ ըսին նաեւ թէ՝ Ափր. Տրի պոլսոյ մէջ իտալացիները 12 հատ բարձր. վարժարան ունին. մինչդեռ հոգիւ Պետական չորս վարժարան կայ և այս չորսն ալ երբէք չեն կրնար գոհացնել տեղացի ներուն պէտքը. իտալացիներու վարժարաններուն մէջ կը գտնուին եղել մօտ 20000 օսմանցի հրեաներ. իսկ մէկուկէս միլիոն իսլամներու ազաք կը մնան փոքրներու մէջ։ Պետական այս չորս վարժարաններուն համար հիմք քննիչ նը չտեսակուած է։ Այս առթիւ երեսփոխանները կրկնեցին նաեւ թէ ներկայ վիճակը չի կրնար երկար տեւել և հարկ է որ կառավարութիւնը այս մասին լուրջ միջոցներ ձեռք առնէ։

Հ. Ճահիս.— Ես չեմ ուզեր դատապարտել Է.ռուլլան պէյը թէ՝ մեծ գործեր չէ տեսած։ Գիտենք թէ իր պիւտճէն քիչ է և ժամանակ ալ չունի իր ծրագիրը գործադրելու համար։ Զպիտի քննադատեմ նաեւ թէ չատ բան չէ գրած. այլ չատ մը բաներու ձեռնարկած ու զանոնք գլուխ չէ հանած։ Բացի իրմէ՝ օ՛չ ոք տեսած էր պաշտօնական պիւտճէն. Սահմանադրութենէն առաջ դպրոցի անունով կարգ մը հաստատութիւններ ունէինք. անոնք թէ քիչ էին եւ թէ չատ անկարուոր, այս ամէնուն համար դրամ պէտք էր պիտի ըսէք. բայց դրամը երկրորդական էր մեզի համար այս գործին մէջ. ան կէ առաջ դպրոցական բարեկարգութիւն պէտք էր։ Երեւակայեցէք որ Սահմանադրութենէն առաջ մեր պիւտճէն 300,000 օսկի էր, հիմա եռապատիկն է. Նախարարը պէտք էր որ ամէն բանէ առաջ դրամը ժամանակին և տեղին հատկացնելու կերպ գտնար և չդայլայլուիր չրնէր։ Մեր ազգը տերօրէն այս երկրին կապելու համար մ'ը բանակի պէտք ունինք, ո՛չ նաստորմի և ոչ ալ ալ երկաթուղիի, այլ դպրոցի։ Եւ սոր համար է որ պարապ անցնող տարիները մեզի համար մեծ ու կարեւոր մեծ մը կը պատճառեն։ Նախարարը այս պաշտօնին կոչուելէն յետոյ թէ՝ անհատական տեսակցութիւններու միջոցին և թէ այս բեմէն յայտարարեց թէ՝ ինք ամէն բանէ առաջ նախնական վարժարաններ պիտի հաստատէ և այդ ուղղութեամբ պիտի աշխատի։ Ինք բան է նաեւ որ բռնապետական կառավարութիւններն են միայն որոնք ոչալ հանգողութեամբ, նախնական կրթութեան հոգ չեն տանիր։ Կ'ուզենք հաստատել թէ՝ մեր նախարարը այս տեսակէտով ի՛նչ բան. բայց կ'երեւի թէ՝ այդ յայտարարութիւններէն վերջ, փոխած է իր միտքը. մեր նախարարը ծրագիր և յարատեւող կամք չունի։ Առաջ առաջ նախնական վարժարաններու բացման և գրքերու որոշման համար յանձնաժողով մը կազմուեցաւ։ Իր նախագահութեան տակ և այս ժողովը մէկ անգամ միայն նիստ գումարեց. նախարարութեան ներքին կազմը ուրուած է. իր պիւտճէին վրայ ոչ մէկ խորհրդակցութիւն կատարած է նոյն նախարարութեան պաշտօնատարներուն հետ և պիւտճէն դրրած է ուղղակի հոս։ Կրթական Խորհուրդին գործը ինչ է երբ պիւտճէի մասին իր կարծիքը չպիտի յայտնէ։ Եւ զարմանալին հոն է որ այս Խորհուրդը փոխանակ իր պիւտճէի մասին խորհելու, մասնակցեր է դիւերօթիկ վարժապետանոցին հատարը...դպրոցներ առնելու գործին։ Իսկ գաւառներու մէջ դպրոց կայ, վարժապետ չկայ. կամ վարժապետ կայ դպրոց չկայ. Տրապիզոնի մէջ բարձր. վարժարան մը բացուեր է ասկէ առաջ կեդրոնէն գացած հրամանի մը վրայ և յետոյ այս տեղէն այդ վարժարանին համար ուսուցիչներ զրկուեր են. բայց ուսուցիչները երբ հոն գացեր են, տեսեր են որ դպրոց չկայ. որովհետեւ տեղւոյն կրթ. քննիչը այդ գումարը տարեր բանի մը յատկացուցեր է. ինչպէս կը տեսնէք իրարմէ տեղեկութիւն չունին։ Ցետոյ ձեռնարկեց լեռներու բացման, բայց անոնք դնելու եր այն տեսակ վիճակի մը մէջ որ ոչ-իսլամ ցեղերու աշակերտներ ինքնաբերաբար հոն յանախէին։ Իսկ վարժարաններու բացումը այս տարի չատ ուշացաց. ինչպէս նաեւ ուսուցիչներուն անուանումը։ Կրթ. նախարարը մեզի վարկ ուզեց և առատօրէն քննիչներ նշանակեց. դպրոցն չատ քննիչ կայ։ Հիւսէին Ճահիտ պէյ որովհետեւ այս վեցերորդ անգամն է որ կը բացակայի այս մեծամիտ մարդը, և որուն խօսքերուն այլ եւս պէտք չունի ժողովուրդը։

Ո՞վ խորամանկ կուսակցականներ, ամէն անգամ որ ձեր կողմէ հանդէսներ սարքուին, խոշոր խոշոր ապագիր կամ ձեռագիր ուէքլամներ շարթոներ առաջ հրապարակ եկէք նեռաւին, անօնք որքան ալ չյոյսցնիչ բառերով զարդարուած ըլլան, այսուհետեւ կարեւորութիւն չպիտի ունենան ժողովուրդին համար, որովհետեւ դուք ձեր խոսուումը չէք յարդեր և մեր քիթին խնդալ կ'ուզէք։

Սամսիթա, 26 դեկտ. Վ. Գ.

ՕՐՈԶՏԻ ՊԱՔ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
ԷՕՄԷՐ ԷՖ. ԽԱՆ, ՊԱՂՋԷԳԱԲՈՒ, ՊՈԼԻՍ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ ԱՄԵՆԷՆ ԱԺԱՆ ԱՊՐԱՆՔ ԾԱԽՈՂ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՆ Է
ՓՈՔՐԱԳԱՆԱԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ
ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ ՄԷՋ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ ՃՈԽ ՄՔԵՐՔ ՄԸ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐՈՒ

Կարճ և երկայն գուլպայ, ֆանէլա, քաշ-քօրսէ, սուրիթրա, շապիկներ, այրերու, կիներու և աղջոյ յատուկ պաճառագործական-ներ, պլուզներ, ժիլեր և ժիլօններ, բէնեուարներ, քօրսէներ, թաշկինակներ, ձեռնոցներ, հովանոցներ և անձրևանոցներ, տնուշահոսութիւններ, դանակեղէն, մարօքնէ առարկաներ, ճամբորդութեան և բարիզեան ապրանքներ, առանին առարկաներ, թօխագիտ, ժանեակներ, պրոտրի, մետաքսէ կերպասներ, բրդեղէն և բամպակեղէն ապրանքներ, ճերմակեղէն, կաբատիներ, մոմլաթ, լինոէլեում, ժամացոյց և ոսկերչական ապրանքներ։

Մեծ վաճառում բրդեղէն կտրոճներու խիստ ազան գիներով։

Օռոզտի Պաք վաճառատունը միակ կեդրոնատեղին է «ԲՖԼՑ» կարի մեքենային եւ «ՕՄԷԿՍ» ժամացոյցներուն, որոնց եւ ո՛չ մեկ կերպով կը հաւասարի այդ արժէքը ունեցող ուրիշ ոեւէ ժամացոյց։

ԳԵՈՐԳԱՆ ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՍԻՄՈՆ ԳԱՖԱՄԱՃԵԱՆ

ԳԱՄԵՐ

ՓՈՔՐԻԿ ՃԱՄԲՈՐԴԸ ԱՐԻԵԼԵՔԻ ՄԷՋ

Պատկերազարդ

Գամեր այն փոքրիկ համբարդն է որ կատարած է Հայաստանի և Կիլիկիոյ չրջանը։ Հետաքրքրաշարժ, օգտակար հատոր մը, ամէնուն ընթերցումին արժանի։ Գործը չոր ու ցամաք տեղագրութիւն մը չէ, այլ ազգային դէպքերով, հին և նոր յիշատակներով լեցուն կարեւոր հրատարակութիւն մըն է։

Կեդրոնատեղի՝ Հրատարակիչին քով, Կալաթա, Գուրշունլը խան, Սագպան ապարան։ Դին 10 ղրուշ, փոստի ծախքով 12 ղրուշ։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԱՏԱՆԱՅԻ ՆՊԱՍՏԸ

Ելմտացոյցի յանձնաժողովին կիրակի օրուան նիստին մէջ վիճաբանութիւն կատարուելով Ատանայի հայ կարօտեալներուն յառաջիկայ տարի տրուելիք 10000 ոսկիի նպաստի գումարին վրայ, անդամներուն մեծագոյն մասը համամիտ գտնուեցան որ այդ գումարը չտրուի, այնպիսի անիրաւութեամբ մը զոր չենք կրնար ըմբռնել։ Գիլիդոր էֆ. Զօհրապի պնդումին վրայ միայն, դժուարաւ կարելի եղաւ նպաստի խոստացուած գումարը ելմտացոյցին մէջ անցընել։

ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊ

Կը հաւաստուի թէ Մ. և Ց. կուսակցութիւնը հեռագրով դիմում ըրած է Լոնտոնի օսմ. դեսպան և նախկին եպարքոս Թէվֆիք փաշայի, դաշինքը վերակազմելու համար։ Թէվֆիք փաշա մերժողական պատասխան ղրկածէ։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ԹՈՒՐՔԻԱ

Անգլիական մամուլը մեծ մտահոգութիւն կը յայտնէ Գերմանիոյ բռնած ընթացքին մասին, որուն վրայ կասկած կայ թէ Թուրքիոյ ուժ կուտայ արտաքին խնդիրներու մէջ։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ

Երէկ, 24 ժամուան ընթացքին, մայրաքաղաքիս մէջ քոլերայէ 4 դէպքեր պատահեցան, որոնց 2ը մահացու։ Նախորդ վարակեալներէն ալ 1 հոգի մեռաւ։

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆԸ

Հասած նոր հեռագրի մը համաձայն, ֆինանսական կառավարութիւնը թոյլ չպիտի տայ որ Բարիզի սակարանութեան պարտաթուղթերը, գերմանական ծրագիրներուն ծառայելու համար։

ԿԻԵՏԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Բացի Ֆրանսայէ, Իտալիա եւս որոշած է երկու մարտանաւեր ղրկել կրետական չուրերը։

ՖՐԱՆՑ-ԵՕՋԷՖ ԿԱՅՍԵՐ ՄԱՀՈՒԱՆ ԶՐՈՅՑԸ

Երէկ խորհրդարանական շրջանակներու մէջ զրոյց կը շրջեր թէ Ֆրանց-Եօզէֆ կայսրը մեռած է, թէև այս լուրը չհաստատուեցաւ մինչև ուշ ատեն։

ՊԱՀՐԻՃԷ ՄԻՍԱՐԻՃԱՔ ՏԱՑԻՐԷՍԻՆԷՆ

Պահրիչէ խաթիճանէսինաք միճէաքէսէ ինչ օլընճաքդ մէրմէրէն մասալ ներբանպան վէ սայիրէնին իսալ վէ ինչալարը Թալիպպէրինէ իհալէսի գոփալը զարի սեսուլիլէ միճնագասայա գոնլալըղընտան պու իչլէր իչին Թալիպ օլանլարը Թէքլիֆնամէլէրին քիչալաը մուգարբէր պուլանան բումի քանունը սանէնին սէօրանունէի սալը կինիս վասաթի սասաթ պիրէ գասար Թէէմինաթ ագչէլէրիլէ պէրապէր պարիկ մէսարիֆաթ տայիրէսի պիրինի չիւպէրինէ ինթա եալէմլէրի իլան օլունը։

25 քանուը էվվել 326

ԱԻՍՏՐԵՒՕՍՄԱՆԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՀԱՒՈՐՈՒՄ
ՆՆՋԱՍԵՆԵԱԿԻ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ
ՁԱՇԱՍՐԱՀԻ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ
ՍԱԼՕՆԻ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ
ԶԱՐԴԱԽՈՒՑԻ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ
ԱՇԽԱՏՈՒԹԵԱՆ ՍԵՆԵԱԿԻ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ

ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ ԵՒ ԿԱՀԱՒՈՐՄԱՆ

ԲԵՐԱ, ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 320 (ՆԱԽԿԻՆ ԲԱԼԷ ՔՐԻՍՔԱԼ)

ՄՆԱՅՈՒՆ ՑՈՒՑԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ԳՈՐԳԻ ՄԵԾ ՄԹԵՐԷ
ԱՆԿՈՂՆԻ ԿԱԶՄԱԾՆԵՐ, ՕՊՈՑՆԵՐ, ՍՊՕՌՆԵՐ,
ՊՐԻԶՊԻԶՆԵՐ
ԿԱՀԱՒՈՐՄԱՆ ԿԵՐՊԱՄՆԵՐ
ԹԻՒԼԷ ԵՒ ԿԵՐՊԱՍԻ ՎԱՌԱԳՈՐԾՆԵՐ
ԱՄՊԱՂԱԺԻ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ
Զափու վրայ յանձնարարութիւններ
բնակարաններու համար

ԳՐԱՏՈՒՆ

ՑՈՎՀԱՆՆԷՍ ԳԷԼԷՔՃԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Զահմահերլար, թիւ 25

Գելէճեան գրատունը հետեւեալ հատընտիր գիրքերը կը յանձնարարէ կարդալ ամէն Հայ ընթերցողներու.—

Տարեցոյց Թոդիկ			գրն	12 Ղրուշ
» Դաւառի	Ս. Մեսրոպ		»	6 »
» Կալաշի	Ե. Թալայեան		»	5 »
» Շանթ	Մ. Պարսամեան		»	5 »
Հերդեր	Ս. Սապանգիւլեան		»	2.50 »
Երիտասարդ Թիւրքիա	» »		»	2.50 »
Սոցիալիզմ և Հայրենիք	» »		»	2 »
Կապիտալիստ դասակարգը	»		»	1.50 »
Կապիտալ և աշխատանք	» »		»	5 »
Գործաւոր դասակարգը	» »		»	1.50 »
Եւրոպացիներու կարծիքը հայկ. դատի մասին Գէրլիի Դաշնադրութենէն յետոյ		Ս. Սապանգիւլ	»	5 »
Հերոսուհիներ		Հ. Արամեանց	»	3 »
Ազատութիւն		»	»	1.50 »
Բռնակալին մահը		»	»	3 »
Փախստականը		»	»	2 »
Անմահն Փիրայր Թասրեդ.		»	»	3 »
Տաճկահայ Բրդերու կենսագրութիւնը		»	»	10 »
Արամը (քրդական կեանքէ		»	»	3.50 »
Գիւղական ուսուցչի ձայնը		»	»	2 »
Ինչ է Հայրենիքը		»	»	2 »
Ազգային Սահմանադրութիւն			»	1.50 »
Ազատ Երգարան Գ. տպագրութիւն			»	5 »
Ազատաբար Բանակի մուտքը պակրզդ.			»	15.50 »
Արեւելքի բոցեր		Սդ. Գօլանճեան	»	5 »
Բանտէ Բանտ		Ս. Բիւրաս	»	30 »
Նըլտրզէ Սասուն		»	»	30 »
Բարեկամ Այենեցուն, գիրք բժշկական			»	10 »
Բերական Նրանսերէն		Մ. Ցուլիանենեան	»	1.50 »
Առանձին Տնտեսութիւն (ընդ մամլով)		»	»	6 »
Դատաստան		Ասօ	»	2 »
Վահէ		»	»	2 »
Դիւցազնուհին		»	»	3 »
Հուսէ Մասունցի Հերոսուհին		»	»	1.50 »
Ընկերվարութիւն		Մ. Եպս. Սերոբեան	»	4 »
Բրիստոնէական բարոյականը		»	»	5 »
» վարդապետութիւնը		»	»	5 »
Հովիւին խրատները		»	»	10 »
Կարմիր Դաշանի արշը		Գ. Եղիկեան	»	5 »
Արեան Ճանապարհով		»	»	1.25 »
Ամիս մը ի Կիլիկիա		Տիկին Թոդիկ	»	7.50 »
Գղակով առասներ		Մ. Պետրոսեան	»	5 »
Ինչո՞ւ Հայը հայդուկ եղաւ		Կարմոս	»	3 »
Գարիպալտիի կենսագրութիւնը պատկ.			»	7.50 »
Կախաղաններու պատմ.		Թո սրոյի	»	1.50 »
Եղիայի տիրոյն Նամակները Հ. Նազարեան			»	5 »
Դրիգոր Օտեանի կենսագրութիւնը			»	15 »
Գաղաքական տնտեսագիտութիւնը		Մ. Քեշիշեան	»	[illegible]
Զգիտակցութիւն		Ս. Գալեճեանց	»	3 »
Զէյթունցի հրացանակիր քահանան		»	»	4 »
» վարդապետը		»	»	2 »
Ֆէրերի կենսագրութիւնը			»	3 »
Գուսանի տաւիղը		Ասուղ Փեսենցի	»	5 »
Ապագայապատութիւն պատկ.			»	2 »
Նոր Տարեր		Միսաք Մեծարենց	»	5 »
Կանայի վասասերում պատկ.			»	10 »
Կիլիկեան Արտաւիրք		Ս. Պարթեւեան	»	7.50 »
Դիտաւորներ			»	5 »
Մանէա		Ց. Մոմրեան	»	5 »
Պատմ. հայ. գրականութեան		»	»	7 »
Սասունցի հին դէմքերու		»	»	5 »
Միջադներ		Ամիրեանց	»	2 »
Աղքատ Թովմասի տնակը			»	25 »
Օպէրլիներ		Ա. Կեռնեան	»	5 »
Քօրնէլ Վասլէլէվ		»	»	1.50 »
Կարնամակ		Տօքթ. Թիրեաքեան	»	25 »
Ատրպատ		»	»	5 »
Շահէնն ի Սէպէր		Ս. Տ. Մարգիսեան	»	50 »
Սիլուան			»	5 »
Կորան հրամանատար			»	5 »
Նարեկ և իւր Թարգմ.		Հորոյ	»	2 »
Խիւլաբի իւլ սարգ		Հերեդիկ Հօճա	»	5 »
Բեր. Արաբերէն		»	»	10 »
Վարդան Մամիկոնեան		Ց. Մանասեան	»	5 »
Պատմ. Հայ Եկեղեցւոյ		Մ. Սուրեան	»	5 »
Տիգրան և Զարուհի		Յակոբ Թագրատունի	»	5 »
Սիրվարդին տէրը		»	»	5 »
Հայրենի ձաներ		Տիգրան Չեօկիւրեան	»	4 »
Երգեցողութիւն ընդ		Ց. Գրիգոնեան	»	1.50 »
Գանձարան Տարբ.		Ա. Անտոնեան	»	5 »
Գանձարան միջին		»	»	8 »
Գանձարան բարձրագոյն		» (ընդ մամլով)	»	» »
Ճշմարտութիւն, միակ գիրքը բարոյագիտութեան			»	3 »
Ալքոլին նախնիները		Մ. Վարժապետեան	»	2 »
Հայկական նոր եկեղեցի		»	»	2 »
Մաղկեփունջ մայրենի լեզու		Մ. Սեպուհ Ա.	»	1 »
» » » »		Բ.	»	2.50 »
Կաւէ արձաններ		Ա. Անտոնեանի (50 ծաղրանկար)	»	7.50 »

Ծանօթ.— 1. Ց. Գրիգոնեան Գրատան մէջ միշտ պատրաստ կը գտնուին դասական, գրական, գիտական, լեզուափոխական, պատմական ու կրօնական գիրքերու ճոխ մթերք մը. գաւառներէ եղած յանձնարարութիւններ կը կատարուին՝ գիրքին տեսակին համեմատ իր սովորական զեղչը տալով։ 2. Թղթատարի ծախքը միշտ գնողին կը վերաբերի։ 3. Մէկ ամիսէն հրապարակ կ'ելլէ Ծիրայրի պատերազմի կենսագրութիւնը՝ ինքնագիր օրագրութեամբ, մաքուր և խնամուած ապագրութեամբ։

ԼԱ "ԲՐԷՎՈՒԱԵԱՆԹ„

ԿԵԱՆՔԻ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՀՈՒԱՆ ՊԱՐԱԳԱՅԻՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՈՎ,
ԶԻՍՆՈՒԱԾ ՀՑՑՑԻՆ

Անհատական ձեռնարկութիւն, որ կը գործէ ֆրանսական կառավարութեան հակակշռին ներքեւ.—Վարիչն է կեանքի փոխադարձ ապահովագրութիւններու ընկերութեանց երաշխաւորութեան և դիւութեան անանուն ընկերութիւնը

ՈՐ ՈՒՆԻ 3.000.000 ՖՐԱՆՔ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ, 3, ՏՕԹՎԻԼ ՓՈՂՈՑ, ՊԱՐԻԶ

Ապահովագիրներ ամենուն տրամադրելի, ամիսը 5 ֆր.էն սկսեալ վճարումով

Գանք տը Ֆրանսի մէջ 1910 Հոկտ. 15ին գրուած գումար՝

22,000,000 ՖՐԱՆՔԻ ՄՕՏ

Ամէն տեսակ տեղեկութիւններու համար դիմել Կ. Պոլսոյ Տնօրէնութեան

ԿԱԼԱԹԱ
ԹՕՓՀԱՆԷԻ ՓԱՐԱՓ

Տնօրէն
Թ. ԹԷՊՈՒԼ
72—19

ԻԻՆԻՕՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ
Ի ԲԱՐԻՋ
1828–1829

1828 L'UNION DE PARIS

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ
Ի ԲԱՐԻՋ
Ց. ԲԼԱՍ ՎԱՆՏՕՄ, 9

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԾՐԱԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Դրամագլուխ և պահեստ	329	Միլիոն Ֆրանք
1906ին գանձուած ապահովագին	30	» »
Մինչեւ 1906ի վերջը հատուցեալ գումար	480	» »

Ինչպէս ցոյց թուանշաններէն կ'երեւի, Ընկերութեան դրամագլուխն ու պահեստի գումարը 329 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔԻՑ որ ճնչում երաշխաւորութիւն մը կ'ընծայէ ԻԻՆԻՕՆԻ ապահովագրողաց։

Աբեւելքի համար մասնաւոր գոյնեալ սակագոյց. Նպատակաւոր պայմաններ՝ առ համեմատ կեդրոնի աւելի գներնգանց քան ո՛ և է Ընկերութեան պայմաններու Ապահովագրութեան ամէն ձեւերը ամէնէն ժամանակակից դիտողով, օրինակի համար ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ի ԴԻՄԱՀԱՏ, ԽՍԱՆ, ԴՐԱՄԱՕԺԻՏ, ԵՒՆ. ԵՒՆ.

Ընկերութեան Դրամատունն է ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆ ՉԱՆՔԱՆ

Թուրքիոյ և Աբեւելքի Ընդհ. Տնօրէնութիւն
Ընդհ. Տնօրէն
Գլխ.

ՍԻՄՈՆ ԳՈՒՇԷՐԼԵԱՆ
ՄԻՀՐՆ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵՆ

Գալիբ, Սալիպան-Համամ. Քաթրջը Օղլու Բուռամ։
Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքաց մէջ։

ԼԱՕ ՔԱՐ

Էնտ ճէնէրալ իսշրրանս քոմբրոմիյշրն լիմիթրտ
անգլիական ապահովագրական ընկ.

ԸՆԴԴԵՄ ՀՐԴԵՀԻ

Ընկերութեան Կեդրոնատեղին. 4 Սէն Բոլս Զըրչեարս Լրնտրն

Դրամագլուխ	Անգլ. Ոսկի	350,000
Պահեստի դրամ	»	122,781
Տարեկան հասոյթ	»	367,876

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱ, ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԸ
օսմանեան կայսերական պանիա
Կալաթա-Գալիս

Ընկերութիւնը Թուրքիոյ մէջ ապահովագրական ո՛ և է սէնտիքայի յարած չըլլալով, բացարիկ դիրքի մէջ է և կրնայ ամէն վտանգ ապահովագրել. հետեւաբար չէնքերու, կարասիներու և ապրանքներու վրայ հրդեհի դէմ ապահովագրութիւններու զանազան սէնտիքաներու դիմեցէք ԶԳԱՂԱՊԻՍ ԱԺԱՆ ԴԻՆԵՐՈՎ կ'ապահովագրէ։ Վնասներու վճարումը տեղի կունենայ ՏԵՂԻՈՅՆ ՎՐԱՑ ամենամեծ առատաձեռնութեամբ և արագութեամբ։

ՀՕՐՅ ՉԻԶՆԸԼ ԷՆ ՍԸՆՍ ՔՕ. ԼՄԹՏ.
ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՀԱՄԱՐ ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՔ
ԿԱԼԱԹԱ ԱՏԱԼԷԹ ԽԱՆ ԹԻՒ 12–16 Կ. ՊՈԼԻՍ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ ՄԷՋ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒ

ՄԷՆԻԷՐԻ - ՇՈԳՈՒԼԱՆ

ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄԵՆԷՆ ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆ Է

Օրական սպառումն է 60,000 ֆիլօ

Փնտրեցէք ՄԷՆԻԷՐԻ ՇՈԳՈՒԼԱՆ

BANQUE D'ATHENES

ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱ

(ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ)

ԱՄԲՈՂՋԱՊԷՍ ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ
50.000,000 Տրախմի

ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՈՒՄԱՐ.
9.275,000 Տրախմի

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ԱԹԷՆՔ

Մասնաճիւղեր.—Կ. Պոլիս (Ղալաթիա և Պոլսոյ դրասենեակներով), Լոնտոն, Ալէքսանդրիա, Գահիրէ, Խարթում, Մանսուրա, Զակազիկ, Լիմասոլ (Կիպրոս), Սելանիկ, Բասրա, Իզմիր, Բանթի, Սէրէզ, Սամսուն, Տրապիզոն, Գիոա, Եանեա, Պիրէեն, Բաթրաս, Վոլո, Շիրա, Բալամաթա, Թրիբոլիցա, Լարիսա, Հանիա, Գոնտիա, Բէթիմօ (Կրէտէ)։

Հեռագրական հասցէ՝ ԱԹԷՆՕՊԼԷՍ

Աթէնքի պանքան կը զբաղի դրամատանց վերաբերեալ ամէն կարգի գործառնութիւններով. փոխառութիւն ապրանքներու և արժեթուղթերու վրայ, փոխանակագիրներու զեղչում, առնելիքի գանձում, վարկագրերու չրջաբերութիւն, փոխանակագիր, Թուրքիոյ ու Եւրոպայի քաղաքներուն վրայ չէքերու փոխանցում հեռագրաբար, հաշուընթաց։

Սակարանական գործառնութիւններ եւ արժեթուղթեր.— Սակարանական հրամանները գործադրութիւն մը կը եւրոպական հրապարակներուն վրայ, չափաւոր պայմաններով։ Արժեթուղթերու պահպանութիւն՝ անանուն վարձքի մը փոխարէն. Զեղչ և գանձում ամէն կարգի կտրօններու։

Աւանդ.— Աթէնքի պանքան դրամական աւանդ կ'ընդունի, տարին 3% (հարիւրին երեք) տոկոս վճարելով։

Խնայողութեան սնտուկ. — Աթէնքի պանքան՝ փոքր խնայողութիւնները քաջալերելու համար, խնայողութեան սընտուկի սպառարկութիւն մը կազմակերպած է, որով %ին 4 տոկոս կուտայ դրամական աւանդներու։

Առեւտրական ճիւղ.— Աթէնքի պանքային Պոլսոյ գործակալութիւն Տէյիրմէն խանի (Պոլիս, Եէմիշ-Իսկէլէսի) մէջ, նաև նաւամատոյցին մօտ, իր մթերանոցը կ'ընդունի շատ չափաւոր վարձքի մը փոխարէն, իր յանձնորդներու ապրանքներուն պահպանութիւնը, թէ՛ իբր աւանդ և թէ իբր երաշխաւորութիւն իր բրած փոխառութեանց։ Աթէնքի պանքային Լոնտոնի մասնաճիւղին մէջ ալ առեւտրական բաժին մը կայ, որ ամէն կարգի առեւտրական գործերով կը զբաղի խիստ չափաւոր պայմաններով։

Ընդհ. տնօրէն
Գ. ՄԱՂԱԼ.

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՐԻՒՐԻՆ 20—25

ԱԾՈՒԽԻՆ, ՀԱՆԳԱՄՈՒԹԻՒՆ, ՔՈՔԻՆ, ԱՆԹՐԱՍԻԹԻՆ. ԵՒ ՎԱՌԵԼԻՔՆԵՐՈՒ ՎՐԱՑ

ԲԱԶՄԱԹԻՒ ՎԿԱՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ՄԻԱՆԱ ՆԵՐԿԱՅԱՑԱՑՈՒՑԻՉ
ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ
ՖՐԱՆՍԻՈՒ ՏԸ ԶԱՌԱ

ՍԻՆ-ՌԻՒԻԷ ԽԱՆ Ղ.Ա.Լ.Ա.ԹԱՅ.Ա.-ՊՈԼԻՍ

Գործակալներ, բլսարիներ կը փնտռուին քաղաքին, արուարձաններուն և գաւառներուն համար։

Վերոյիշեալ ապրանքները Պօն-Մարշէի մէջ կը ծախուին։

ÇA NE COUTE RIEN

d'avoir son nom et adresse insérés correctement dans

I'ANNUAIRE ORIENTAL.

Il suffit pour cela d'envoyer sa CARTE DE VISITE avec les indications nécessaires à la

DIRECTION DE L'ANNUAIRE ORIENTAL
21, Rue de Pologne - Péra.

Les insertions des noms et adresses sont faites

GRATUITEMENT

ՇԱՎՈՒՇ ՕՂԼԻՒ Սիկառի Թուղթը

ԾԽԱԼՈՅՆ ՄԱՔՍԱՏԱՆ ԿԻՍ
թիւ 14

Խարխանիչ մարքայով ծանօթ մեր սիկառի թուղթին չատ մը կեղծերը հրապարակ հանուած են։ Ասոնց դէմ դառ բացուած է մեր կողմէ։ Ուստի մեր յարգելի գնորդներէն կը խնդրուի ծխախոտի մաքատան կիսթ թիւ 14 վաճառասուն դիմել։ Կարգ մը մանրավաճառներ, ծխավաճառներ, աւելի շահ ընելու համար, ուրիշ թղթեր կը ծխեն մեր բնոյթ թուղթերուն տեղ։ Մխողները պէտք է ուշադրութիւն դարձնեն մեր սիկառի թուղթին կնքին վրայ և մէջը գտնուած խարխանիին և իւրաքանչիւր թերթիկներուն վրայ տպուած չորս գրշմին ու 14 թիւին, նոյնպէս ուշադրութիւն դարձնելու է մեր թուղթին ոճուածութեան։

ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆՔԱ

Ազդ.— 1902ի մարքայիկ 4% փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ այդ պարտաթուղթերուն թիւ 4 կտրօնները, որոնց պայմանաժամը 1905 յունուար 1/14ին կ'աւարտին, եթէ երբեք մինչեւ դեկ. 3/13 յունուար չներկայացուին վճարման համար, ջնջուած պիտի համարուին։

15—15

***

Ազդ.— 1896ի մարքայիկ հարիւրին 5 օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ այդ պարտաթուղթերուն թիւ 17 կտրօնները, որոնց պայմանաժամը կ'աւարտի 1905 յունուար 1/4ին, եթէ երբեք մինչեւ դեկ. 21/13 յունուար չներկայացուին վճարման համար, ջնջուած պիտի համարուին։

Կ. Պոլիս 1910 դեկտ. 29 15—13

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԱՑՈՒՄԱՆՆԵՐԸ

Պոլսոյ համար Թօսթ Լօքալ տարին .108 ղր
» » » վերամս. 60 »
Գաւառներու համար տարին. 108 »
» » վեցամեայ 60 »
Արտասահմանի հմր. տարեկան 35 ֆր
» » վեցամեայ 20 »

Թղթատարի ծախքը մեր վրայ. նոր գնողներ փոխիսմն համար 2 ղրշ.. բաժանորդները անպայման կանխիկ. ծանուցումներն առանձին կը տպարկեսին. ոչ-բաժանորդներուն կը տպարկեսին ու ոճուն միջոցը Մանատ տոյնն է։

Առաջնորդ՝ ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅՃԱՆԵԱՆ